

Kaupunginvaltuusto

Pöytäkirja

Aika 10.06.2024 18:00 - 18:53
Paikka Kaupungintalo, valtuustosali

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Osallistujat	Rostedt Juha	kv:n puheenjohtaja	
	Falk Sonja	kv:n 1. varapuheenjohtaja	
	Lehto Rami	kv:n 2. varapuheenjohtaja	
	Komu Pekka	kv:n 3. varapuheenjohtaja	
	Aaltonen Kalle	valtuutettu	
	Bruneau Milla	valtuutettu	
	Elomaa Ville-Veikko	valtuutettu	
	Harmaala Miina	valtuutettu	
	Heromaa-Karjalainen Siru	valtuutettu	
	Hildén Sirkku	valtuutettu	
	Hälinen Ville	valtuutettu	
	Kaasinen Hannu	valtuutettu	
	Kaikkonen Jouni	valtuutettu	
	Kari Mika	valtuutettu	saapui klo 18.34 § 72 käsittelyn aikana
	Karjalainen Pasi	valtuutettu	
	Kastehelmi Minerva	valtuutettu	
	Kiljunen Raimo	valtuutettu	
	Kupiainen Anna Kaisa	valtuutettu	
	Laakso Jetta	valtuutettu	
Lampinen Minna	valtuutettu		
Lientola Elisa	valtuutettu		

Lindqvist Marko	valtuutettu
Liukkonen Niko	valtuutettu
Markkanen Marju	valtuutettu
McCarron Francis	valtuutettu
Mäkynen Maria	valtuutettu
Nieminen Erkki	valtuutettu
Nieminen Mira	valtuutettu
Niinistö Sari	valtuutettu
Närhi Anita	valtuutettu
Oksanen Reijo	valtuutettu
Pakkanen Lasse	valtuutettu
Putula Toni	valtuutettu
Puusaari Riina	valtuutettu
Pykäläinen Jari	valtuutettu
Päätaalo Oskari	valtuutettu
Rahkonen Hannu	valtuutettu
Ratia Jorma	valtuutettu
Ripatti Tapani	valtuutettu
Rissanen Jari	valtuutettu
Ruhberg Jukka	valtuutettu
Ruuska Sinikka	valtuutettu
Seesvaara Eero	valtuutettu
Sorsa Tuomas	valtuutettu
Talja Martti	valtuutettu
Tapiola Juha	valtuutettu
Tuomaila Pasi	valtuutettu
Tuomi Maarit	valtuutettu

saapui klo 18.19 § 72
käsittelyn aikana

Vaara Ulla	valtuutettu	
Vahter Merja	valtuutettu	
Wallenius Jani	valtuutettu	
Viinikka Anneli	valtuutettu	
Viljamaa Juha	valtuutettu	
Virta Sanna	valtuutettu	
Sairomaa Tomi	varavaltuutettu	valtuutettu Ville Skinnarin tilalla
Uhrman Jani	varavaltuutettu	valtuutettu Eveliina Aaltosen tilalla
Pälli Markus	varavaltuutettu	valtuutettu Ida Rantasen tilalla
Toepter Katja	varavaltuutettu	valtuutettu Pertti Arvajan tilalla
Granlund Saija	varavaltuutettu	valtuutettu Tuija Salorannan tilalla
Similä Neea	varavaltuutettu	valtuutettu Mika Karin tilalla klo 18.00-18.34
Ilmoniemi Juha	varavaltuutettu	valtuutettu Mira Niemisen tilalla klo 18.00-18.19
Kyynäräinen Niko	kaupunginjohtaja	
Keitaanranta Mira	konsernihallinnon johtaja	
Alho Olli	kaupunkikehitysjohtaja	
Eskonsipo-Bradshaw	elinvoimajohtaja	
Henna		
Granqvist Tiina	sivistysjohtaja	
Virkkunen Pekka	lakiasiaintohtaja	
Hämäläinen Veera	viestintäjohtaja	

Parviainen Mona nuorisovaltuuston edustaja
Uski Lauri juristi, pöytäkirjanpitäjä

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Poissa	Aaltonen Eveliina	valtuutettu	
	Arvaja Pertti	valtuutettu	
	Rantanen Ida	valtuutettu	
	Saloranta Tuija	valtuutettu	
	Skinnari Ville	valtuutettu	
	Valtavaara Anu	hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä	

Valitse toimitse puolesta

Juha Rostedt Lauri Uski

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Ville-Veikko Elomaa Pasi Karjalainen

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa

<http://www.lahti.fi> 19.06.2024

Lauri Uski
juristi

§	Otsikko	Sivu
§ 69	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	6
§ 70	Pöytäkirjan tarkastajat	7
§ 71	Valtuustoaloite: Tekoälyn käyttö kaupungin toiminnassa	8
§ 72	Tilapäisen valiokunnan perustaminen kaupunginhallituksen erottamiseksi	16
§ 73	Talousarviomuutoksia vuoden 2024 talousarvioon	22
§ 74	Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus A-2879a, Myllypohja, Vanha Ahtialantie 93 ja ympäristö (Myllypohjan koulu)	28
§ 75	Asemakaavan muutosehdotus A-2839 sekä siihen liittyvä tonttijaon muutosehdotus M-24-19, Kasvikuja 7, Villähde	40
§ 76	Asemakaavan muutosehdotus A-2680 sekä siihen liittyvä tonttijaon muutosehdotus M-24-14, Okeroistentie 1, Sopenkorpi	47
§ 77	Valtuustoaloite: Kahvila- ja huoltorakennuksen mahdollistaminen ensilumenladun ja Vanhan raviradan läheisyyteen	58
§ 78	Valtuustoaloite: Lahden kaikkiin kaupunginosiin omat rengaseläimet	65
§ 79	Valtuustoaloite: Esteetön koirapuisto Lahden keskustan alueelle	69
§ 80	Kokouksessa jätettävät valtuustoaloitteet	77
§ 81	Ylimääräinen asia: Eron myöntäminen Sari Niinistölle kaupunginhallituksen varajäsenen tehtävästä ja uuden varajäsenen valitseminen kaupunginhallitukseen	79
§ 82	Ylimääräinen asia: Eron myöntäminen Sari Niinistölle hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja uuden jäsenen ja II varapuheenjohtajan valitseminen	86

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 10.06.2024

§ 69

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Tämän kokouksen kokouskutsut oli julkaistu Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa 30.5. ja 5.6.2024. Kokouskutsut oli mainittuina päivinä toimitettu valtuutetuille ja kaupunginhallituksen jäsenille sekä kaupunginjohtajalle, kaupunginjohtajan varamiehelle, lakiasiainjohtajalle, palvelualuejohtajille ja nuorisovaltuuston edustajalle. Kun lisäksi nimenhuudossa todettiin saapuvilla olevan 59 valtuutettua, kokous todettiin laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Ylimääräiset asiat

Kaupunginvaltuusto päätti ottaa asiat "81 § Ylimääräinen asia: Eron myöntäminen Sari Niinistölle kaupunginhallituksen varajäsenen tehtävästä ja uuden varajäsenen valitseminen kaupunginhallitukseen" ja "82 § Ylimääräinen asia: Eron myöntäminen Sari Niinistölle hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja uuden jäsenen ja II varapuheenjohtajan valitseminen" käsiteltäväkseen vaikkei niitä oltu kokouskutsussa mainittu.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja
Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 10.06.2024

nro 5

§ 70

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin valtuutetut Ville-Veikko Elomaa ja Pasi Karjalainen.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 10.06.2024

§ 71

Valtuustoaloite: Tekoälyn käyttö kaupungin toiminnassa

4118/00.01.01.03/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Tietohallintojohtaja Marko Monni, p. 050 559 4055

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 20.05.2024

§ 209

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.”

Perusteluosa

Valtuutettu Marko Lindqvist, Lahden kokoomuksen valtuustoryhmä ja muut allekirjoittajat, 4.9.2023:

”Valtuustoaloite tekoälyn käytöstä kaupungin toiminnassa

Tehdään Lahdesta tekoälyn hyödyntämisen kärkikaupunki!

Tekoäly on yksi nopeimmin kehittyvistä teknologioista maailmassa. Se on jo nyt mukana monissa eri elämäniloilla ja sen käyttö tulee kasvamaan yhä nopeammin tulevaisuudessa.

Lahti on innovatiivinen kaupunki, joka haluaa olla tekoälyn hyödyntämisen kärkikastissa. Tekoälyllä on potentiaalia parantaa merkittävästi kaupungin toimintaa monin eri tavoin.

Tekoälyä voidaan hyödyntää muun muassa seuraavissa kaupungin toimissa:

- Kaupungin johtamisessa ja päätöksenteossa:

Tekoälyä voidaan analysoida suuria määriä tietoja nopeasti ja tehokkaasti. Sitä voidaan käyttää päätöksenteon tueksi esimerkiksi data-analyysin, ennusteiden ja simulaatioiden avulla. Tämä voi auttaa kaupungin johtoa tekemään parempia perusteltuja päätöksiä, jotka edistävät kaupungin tavoitteita. Esimerkiksi liikenteen sujuvuuden parantamisessa tai

kaupungin budjetin hallinnassa tekoäly voi tarjota arvokasta tietoa ja ennusteita.

- Kaupungin palvelujen tuottamisessa:

Tekoälyä voidaan käyttää parantamaan kaupungin palvelujen tuottavuutta ja tehokkuutta monin tavoin. Esimerkiksi tekoälyä voidaan käyttää asiakaspalvelun automatisointiin, prosessien tehostamiseen ja resurssien optimointiin. Chatbotit ja virtuaaliavustajat voivat auttaa asukkaita löytämään tarvitsemiaan tietoja kaupungin verkkosivuilta tai vastata heidän kysymyksiinsä. Lisäksi tekoäly voi auttaa kaupunkia tarjoamaan räätälöityjä palveluita asukkailleen, kuten personoituja terveys- ja opetuspalveluita

- Kaupungin infrastruktuurin ja ympäristön hallinnassa:

Tekoälyä voidaan käyttää kaupungin infrastruktuurin ja ympäristön hallinnan parantamiseen. Esimerkiksi tekoälyä voidaan käyttää liikennejärjestelmien ohjaamiseen, ympäristön seuraamiseen ja riskien hallintaan.

Kaupunginvaltuuston tulee asettaa tekoällyn kehittämiselle ja käytölle tavoitteet.

Sellaisia voi olla esimerkiksi:

- Tekoälyä hyödynnetään kaupungin johtamisessa ja päätöksenteossa tehokkaasti ja eettisesti.

- Tekoäly parantaa kaupungin palvelujen tuottavuutta ja tehokkuutta.

- Tekoälyä käytetään kaupungin infrastruktuurin ja ympäristön hallinnan parantamiseen.

Kaupunginvaltuuston tulee asettaa tekoälyn kehittämiselle ja käytölle toimenpiteet.

Sellaisia voi olla esimerkiksi:

- Kaupunginvaltuusto asettaa tekoälyn kehittämiselle ja käytölle tavoitteet ja periaatteet.
- Kaupunginhallitus laatii tekoälyn kehittämisen ja käytön strategian.
- Kaupunki järjestää tekoälyn kehittämiseen ja käyttöön liittyvää koulutusta ja tiedonvaihtoa.

Uskomme, että tekoälyllä on merkittävä potentiaali parantaa Lahden kaupungin toimintaa ja asukkaiden elämää. On tärkeää huolehtia, että tekoälyn käytön kehittäminen ja käyttöönotto kaupungin toiminnoissa on vastuullisesti, eettisesti ja tietosuojallisesti kestävä.

Tietosuojalainsäädäntöä on noudatettava tarkasti ja avoimuus tekoälyn käytössä on tärkeää, jotta kaupunkilaisten luottamus säilyy.

Kaupungin tulee sitoutua edistämään avointa keskustelua tekoälyn käytöstä ja sen vaikutuksista kaupungin toimintaan. Kaupunkilaiset ja erisidosryhmät tulee ottaa mukaan keskusteluun, kehittämiseen ja päätöksentekoon tekoälyn käytöstä.

Yhdessä voimme tehdä Lahdesta entistä älykkäämmän ja paremman kaupungin kaikille asukkaille.”

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuutettu Marko Lindqvist on jättänyt valtuustoaloitteen tekoälyn hyödyntämisestä kaupungin toiminnassa. Valtuustoaloitteessa mainitaan tekoälyn hyödyntämisen kohteeksi kaupungin johtaminen ja päätöksenteko, kaupungin palvelujen tuottaminen sekä infrastruktuurin ja ympäristön hallinta. Lisäksi aloitteessa kehoitetaan kaupunginvaltuustoa asettamaan tekoälyn kehittämiselle ja käytölle tavoitteet ja toimenpiteet.

Tekoäly on noussut viimeisen kahden vuoden aikana tietotekniikan hyödyntämisessä keskeiseen rooliin. Kaikki suuret IT-toimijat lisäävät tekoälyominaisuuksia tuotteisiinsa.

Tekoäly kasvattaa tuottavuutta. Microsoftin tekemän tutkimuksen mukaan (lokakuu 2023) käyttäjät kokivat tekoälyn kasvattavan tuottavuutta sähköpostin käsittelyssä, rutiinitehtävien hoidossa, tarvittavan tiedon löytämisessä sekä asiakirjojen ensimmäisen version luonnissa.

Kaupunki on jo muutaman vuoden käyttänyt tekoälyavusteisia järjestelmiä palveluiden tuotannossa. Ensimmäinen tekoälyä hyödyntävä sovellus on vuonna 2021 käyttöön otettu palautejärjestelmän analytiikan tekoälylaajennos. Palautejärjestelmässä tekoäly käy annetut vastaukset läpi ja ehdottaa palautteen antajalle jo palautetta kirjoittaessa ratkaisua asiaan. Uudemmassa, kielimalliin perustuvasta tekoälytoteutuksesta toimii esimerkkinä kehitysvaiheessa oleva lukiokoulutuksen virtuaaliopastaja, jonka avulla pyritään eri oppiaineissa tukemaan opiskelijoiden oppimista.

Vuoden 2024 aikana käynnistetään kolme pilottihanketta tekoälyn mahdollisuuksien selvittämiseksi.

- 1) Chatbotti Lahtisen korvaaminen tekoälypohjaisella toteutuksella
- 2) Kaupungin tietovaraston analysointi ja raporttien koostaminen tekoälyavusteisesti

- 3) Kaupungin M365-ympäristön indeksoinnin käynnistäminen tekoälyn käyttöönottamiseksi

Tekoälyn mahdollisuudet ovat kuitenkin vielä täysimääräisesti käyttämättä. Oletettavasti tekoäly integroituu tulevaisuudessa käytössä oleviin tietojärjestelmiin, joten kehittämisen kaarella ollaan tässä suhteessa vielä alkuvaiheessa. Integrointi on toteutettu useisiin tällä hetkellä käytössä oleviin perusohjelmistoihin, joten jokainen kaupungin tietoteknisiä työvälineitä käyttävä käyttää tekoälytoiminnallisuuksia jo nyt.

Ennen tekoälyn laajamittaista käyttöönottoa perustoiminnassa on luotava periaatteet ja tavoitteet sekä selvittää tekniset valmiudet tekoälyn hyödyntämiselle:

1. Ensimmäinen versio tekoälyn käytön eettisistä ohjeista on julkaistu syksyllä 2023 kaupungin intranetissä.
2. Ensimmäiset yleiset koulutukset ja perehdytystilaisuudet on pidetty syksyn 2023 aikana kaupungin henkilöstölle.
3. Tekniset valmiudet koskien kaupungin toimintaympäristöä on alustavasti selvitetty

Tavoitteiden osalta lähdetään liikkeelle tunnistamalla tekoälyn hyödyntämiskohteet ja toteuttamalla tunnistetut pilottihankkeet. Pilotit toteutetaan vuoden 2024 aikana.

Tekoälyn soveltamiskohteita haetaan aktiivisesti myös nykyisten verkostojen kautta. Keskeisimpänä verkostona toimii Kuntaliiton organisoima suurten kaupunkien tietohallintojen ja Valtiovarainministeriön Julkisen hallinnon ICT - yksikön välinen verkosto.

Tekoäly laajentaa käytettävää tietoteknistä ympäristöä. ICT-ympäristön laajentaminen edellyttää riskianalyysin tekemistä siten, että mahdolliset riskit on tunnistettu ja niihin on otettu kantaa. Tämän hetkisen näkemyksen

mukaan keskeiset riskit liittyvät tietoturvaan ja -suojaan, datan sijaintiin ja luotettavuuteen sekä eettisiin näkökohtiin.

Tekoälyn vastuullinen ja tietoturvallinen käyttöönotto aiheuttaa väistämättä kustannuksia. Kustannuksia muodostavat ennen muuta tarvittavat lisenssit, käyttäjien koulutus ja käytön laajentuessa koskemaan tietojärjestelmiä integraatioiden toteutus ja valvonta.

Ennen laajempaa käyttöönottoa kaupunki

1. Laatii laajan riskianalyysin tekoälyn vaikutuksista vuoden 2024 loppuun mennessä
2. Täydentää tekoälyn käytön eettistä ohjeistusta syksyllä 2024
3. Kouluttaa säännöllisesti kaupungin henkilökuntaa sekä teknisesti että eettisesti tekoälyn käyttöön
4. Varautuu taloudellisesti tekoälyn käyttöönottoon liittyviin kustannuksiin tulevana vuosina
5. Pilotoi tekoälyä hallitusti eri kohteissa vuoden 2024 aikana

Näillä toimilla voimme tehdä Lahdesta entistä älykkäämmän ja paremman kaupungin kaikille asukkaille.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: -

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite, tekoälyn käyttö kaupungin toiminnassa

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 10.06.2024

§ 72

Tilapäisen valiokunnan perustaminen kaupunginhallituksen erottamiseksi

2553/00.01.01.03/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anu Valtavaara p. 044 716 1416

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti, ettei se aseta keskuudestaan kuntalain 35 §:ssä tarkoitettua tilapäistä valiokuntaa valmistelemaan kaupunginhallituksen erottamista koskevaa asiaa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää, asettaako se keskuudestaan kuntalain 35 §:ssä tarkoitettua tilapäisen valiokunnan valmistelemaan kaupunginhallituksen erottamista koskevaa asiaa.

Mikäli tilapäinen valiokunta asetetaan, kaupunginvaltuusto päättää

- valita tilapäiseen valiokuntaan sopivaksi katsomansa määrän jäseniä ja kullekin jäsenelle henkilökohtaisen varajäsenen,

- nimetä varsinaisista jäsenistä valiokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan,

- että valiokunnan työskentelyssä noudatetaan soveltuvin osin kaupungin hallintosäännön määräyksiä ja että asiat käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ja että valiokunta voi ottaa itselleen sihteerin.

Käsittely

Keskustelun kuluessa valtuutettu Toni Putula teki seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto päättää asettaa keskuudestaan tilapäisen valiokunnan valmistelemaan kaupunginhallituksen erottamista koskevaa asiaa.

Ensin päätetään siitä, asetetaanko tilapäinen valiokunta. Mikäli tilapäinen valiokunta asetetaan, niin sitten päätetään valiokunnan jäsenmäärä, valitaan jäsenet ja varajäsenet, ja heistä puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja.

Valiokunnan työskentelyssä noudatetaan soveltuvin osin kaupungin hallintosäännön määräyksiä ja asiat käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta. Valiokunta voi ottaa itselleen sihteerin ja valiokunnan työskentelyä tukee kaupungin lakipalvelut.”

Ehdotusta kannatettiin.

Keskustelun kuluessa valtuutettu Jetta Laakso teki seuraavan ehdotuksen:

”Esitämme, että valtuusto ei aseta tilapäistä valiokuntaa. Samalla toivomme, että kaupunginhallitus ratkoo mahdolliset sisäiset kivikkonsa omassa keskuudessaan.”

Ehdotusta kannatettiin.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että

keskustelun aikana oli tehty kaksi ehdotusta. Valtuutettu Putula oli valtuutettu Harmaalan kannattamana tehnyt edellä mainitun ehdotuksen ja valtuutettu Laakso oli mm. valtuutettu Vaaran kannattamana tehnyt edellä mainitun ehdotuksen. Puheenjohtajan selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja esitti äänestettäväksi siten, että ne, jotka kannattavat valtuutettu Putualan ehdotusta, äänestävät jaa, ja ne, jotka kannattavat valtuutettu Laakson ehdotusta, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä todettiin, että valtuutettu Putulan ehdotusta kannatti 24 valtuutettua ja valtuutettu Laakson ehdotusta kannatti 32 valtuutettua kolmen valtuutetun äänestäessä tyhjää. Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä: Liite 2 72 §.

Puheenjohtaja totesi kaupunginvaltuuston hyväksyneen valtuutettu Laakson ehdotuksen, että valtuusto ei aseta tilapäistä valiokuntaa.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 27.05.2024

§ 223

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto päättää, asettaako se keskuudestaan kuntalain 35 §:ssä tarkoitettun tilapäisen valiokunnan valmistelemaan kaupunginhallituksen erottamista koskevaa asiaa.

Mikäli tilapäinen valiokunta asetetaan, kaupunginvaltuusto päättää:

- valita tilapäiseen valiokuntaan sopivaksi katsomansa määrän jäseniä ja kullekin jäsenelle henkilökohtaisen varajäsenen.
- nimetä varsinaisista jäsenistä valiokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.
- että valiokunnan työskentelyssä noudatetaan soveltuvin osin kaupungin hallintosäännön määräyksiä ja että asiat käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ja että valiokunta voi ottaa itselleen sihteerin."

Perusteluosa

Kuntalain säännökset

Kuntalain 34.1 §:n mukaan valtuusto voi erottaa kunnan toimielimeen valitsemansa luottamushenkilöt kesken toimikauden, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottamispäätös koskee kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä.

Kuntalain 34.2 §:n mukaan asia tulee vireille kunnanhallituksen esityksestä tai vähintään neljäsosan valtuutetuista tehtyä sitä koskevan aloitteen.

Kuntalain 35.1 §:n mukaan asian tultua vireille, valtuusto voi asettaa tilapäisen valiokunnan, jonka on valmisteltava asia. Valiokunnan jäsenten on oltava valtuutettuja tai varavaltuutettuja.

Aloite

Kokoomuksen valtuustoryhmä ja muut allekirjoittajat ovat 20.5.2024 tehneet aloitteen, jossa esitetään, että kaupunginvaltuusto muodostaisi tilapäisen valiokunnan erottamaan kaupunginhallituksen. Aloitteen ovat allekirjoittaneet yli neljäsosa valtuutetuista. Aloitteen perustelut ovat seuraavat:

”Talouden tasapaino-ohjelmaa on selvitetty useiden parlamentaaristen työryhmien työskentelyn ja esitysten pohjalta. Lisäksi kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja ovat tehneet prosessin aikana erilaisia linjauksia ja esityksiä. Kaupunginhallitus on operatiivinen toimielin verrattuna kaupunginvaltuustoon.

Kaupunginhallituksen tulee kuntalain §39 mukaan:

- 1) vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta;
- 2) vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
- 3) valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
- 4) edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
- 5) vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
- 6) vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
- 7) huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Talouden tasapainotusprosessin ja kaupunginvaltuustokäsittelyiden perusteella näyttää siltä, ettei kaupunginhallitus nauti kaupunginvaltuuston luottamusta. Näin ollen kaupunginvaltuuston tulee muodostaa tilapäinen valiokunta ja erottaa kaupunginhallitus”

Tilapäisen valiokunnan kokoonpano

Tilapäisen valiokunnan koosta ei ole säädöksiä vaan valtuusto voi vapaasti päättää valiokunnan koon. Kuntaliiton julkaisemassa käsittelyoppaassa todetaan seuraavaa:

”Jotta tilapäisen valiokunnan työskentely valmisteluelimenä olisi riittävän tehokasta, sen jäsenmäärää ei ole syytä päättää liian suureksi. Sopivan kokoinen valiokunta voi olla viisi, korkeintaan seitsemän jäsentä. Valiokunnan jäsenille on syytä valita henkilökohtaiset varajäsenet ja valinnassa on myös otettava huomioon tasa-arvolain säännökset. Tasa-arvolain 4.2 § edellyttää, että sekä jäsenissä että varajäsenissä on oltava miehiä ja naisia vähintään 40 %. Lisäksi on syytä kiinnittää huomiota valiokunnan kokoonpanon tasapuolisuuteen ja pyrkiä siihen, että eri mielipidesuuntaukset saavat valiokunnassa edustuksensa.” (Kuntaliitto: Luottamushenkilöiden erottaminen epäluottamuksen perusteella, Helsinki 2021, s. 6)

Tilapäisessä valiokunnassa sovelletaan hallintolain 28.1 §:n esteellisyyssperusteita. Tilapäisen valiokunnan tehtävänä on valmistella valtuustolle toimielimen erottamista koskevaa asiaa. Valiokuntaan ei tulisi valita valtuutettuja, jotka itse tai joiden hallintolain 28 §:ssä tarkoitettu läheinen on kyseisen toimielimen jäsen tai varajäsen, koska he ovat esteellisiä valmistelemaan omaa tai läheisen erottamista eivätkä siten voisi osallistua valiokunnan työskentelyyn. (Kuntaliitto 2021, s.7)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 5

Liitteet

- 2 Valtuustoaloite Tilapäisen valiokunnan perustaminen kaupunginhallituksen erottamiseksi
(20.5.2024)
- 3 Äänestysluettelo KV 10.6.2024 § 72

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 10.06.2024

§ 73

Talousarviomuutoksia vuoden 2024 talousarvioon

5016/02.00.00.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Talousjohtaja Tiina Mörsky p. 050 383 6502

Laskentapäällikkö Kati Helin p. 044 716 1059

Controller Katja Markkola p. 050 383 6456

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää, että Lahden kaupungin vuoden 2024 talousarvion sitovat määrärahat ja tuloarviot sekä investointimenot ovat perusteluosassa esitettyjen muutosten jälkeen 1.6.2024 alkaen seuraavat:

Käyttötalousosa

Lisätään kaupunkiympäristön palvelualueen tuloja 1,80 milj. euroa ja menoja 1,48 milj. euroa.

Sitovuustasot muutoksen jälkeen:

- kaupunkisuunnittelun, kaupunkitekniikan ja rakennus- ja ympäristövalvonnan vastualueet yhteensä tuloarvio 28 070 600 euroa
- kaupunkisuunnittelun, kaupunkitekniikan ja rakennus- ja ympäristövalvonnan vastualueet yhteensä määräraha 37 141 600 euroa
- joukkoliikenne toimintakate -8 607 300 euroa

Investointiosa

Lisätään kiinteän omaisuuden investointimenoja 3,5 milj. euroa.

Vähennetään julkisen käyttöomaisuuden investointimenoja 3,5 milj. euroa.

Sitovuustasot muutosten jälkeen:

- kiinteän omaisuuden investointimenot 7 000 000 euroa
- julkisen käyttöomaisuuden investointimenot 24 728 000 euroa

Esitetyt muutokset päivitetään tarvittavin osin käyttösuunnitelmiin.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 03.06.2024

§ 237

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto päättää, että Lahden kaupungin vuoden 2024 talousarvion sitovat määrärahat ja tuloarviot sekä investointimenot ovat

perusteluosassa esitettyjen muutosten jälkeen 1.6.2024 alkaen seuraavat:

Käyttötalousosa

Lisätään kaupunkiympäristön palvelualueen tuloja 1,80 milj. euroa ja menoja 1,48 milj. euroa.

Sitovuustasot muutoksen jälkeen:

- kaupunkisuunnittelun, kaupunkitekniikan ja rakennus- ja ympäristövalvonnan vastualueet yhteensä tuloarvio 28 070 600 euroa
- kaupunkisuunnittelun, kaupunkitekniikan ja rakennus- ja ympäristövalvonnan vastualueet yhteensä määräraha 37 141 600 euroa
- joukkoliikenne toimintakate -8 607 300 euroa

Investointiosa

Lisätään kiinteän omaisuuden investointimenoja 3,5 milj. euroa.

Vähennetään julkisen käyttöomaisuuden investointimenoja 3,5 milj. euroa.

Sitovuustasot muutosten jälkeen:

- kiinteän omaisuuden investointimenot 7 000 000 euroa
- julkisen käyttöomaisuuden investointimenot 24 728 000 euroa

Esitetyt muutokset päivitetään tarvittavin osin käyttösuunnitelmiin.”

Samalla kaupunginhallitus päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Vuoden 2024 talousarvioon esitetään tehtäväksi muutoksia, joihin liittyen on tehty päätöksiä talousarvion hyväksymisen jälkeen.

Esitetyt käyttötalouden muutokset lisäävät toimintatuloja 1 802 000 euroa ja toimintamenoja 1 483 400 euroa. Muutokset parantavat vuosikatetta 318 600 euroa. Muutosten jälkeen vuosikate on -703 500 euroa ja tilikauden tulos -55 876 500 euroa. Tilikauden alijäämä on 55 801 500 euroa.

Sitovuustasojen muutokset sekä päivitettyt tulos- ja rahoituslaskelmat on esitetty liitteissä.

Käyttötalousosa

Kaupunkiympäristön palvelualue

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta päätti 21.5.2024 § 26 esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että joukkoliikenteen tulo-odotusta lisätään 356 000 euroa ja määrärahaa lisätään 932 000 euroa, mikä lisää joukkoliikenteen sitovuuden toimintakatetta 576 000 euroa. Toimintakatteen lisäys katetaan kaupunkiympäristön palvelualueen sisältä.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 22.5.2024 § 56 esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että kaupunkisuunnittelu, kaupunkitekniikka ja rakennus- ja ympäristövalvonta vastualueet yhteensä sitovuuden tulo-odotusta lisätään 1 446 000 euroa johtuen maanvuokratulojen arvioitua korkeammasta tasosta ja menoja lisätään 551 400 euroa johtuen rankan talven vaikutuksista kunnossapidon kustannuksiin.

Investointiosa

Kiinteä omaisuus

Kaupunginvaltuusto 27.11.2023 § 122 Lahden kaupungin vuoden 2024 talousarvio sekä vuosien 2024–2026 taloussuunnitelma: Jos

yhdyskuntarakenteen kehittymisen kannalta merkittäviä maa-alueita tulee mahdolliseksi hankkia kaupungille, perustuu niiden hankinta lisätalousarvioon kiinteän omaisuuden investointimenoihin varatun määrärahan ylittävältä osalta.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 22.5.2024 § 56 esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että kiinteän omaisuuden investointimenoja lisätään 3 500 000 euroa koska talousarvion määräraha ei tule riittämään vuoden 2024 maanhankintoihin.

Julkinen käyttöomaisuus

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 22.5.2024 § 56 esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että julkisen käyttöomaisuuden investointimenoja vähennetään 3 500 000 euroa johtuen hankkeiden keskeyttämisestä sekä elinvoimahankkeiden kohdentamattoman varauksen pienentämisestä.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kh: kv, ote: talouspalvelut

Kv: ote kaupunkiympäristön palvelualue, talouspalvelut, BDO Audiator Oy:

████████████████████

Liitteet

4 Tulos- ja rahoituslaskelmat 1.6.2024

5 Sitovien tasojen muutokset 1.6.2024

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 10.06.2024

§ 74

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus A-2879a, Myllypohja, Vanha Ahtialantie 93 ja ympäristö (Myllypohjan koulu)

595/10.02.01.00/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Asemakaava-arkkitehti Markus Lehmuskoski p. 050 398 5113

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen A-2879a, jolla muodostuu Lahden kaupungin Myllypohjan (15.) kaupunginosan korttelin 15742 tontti 8 sekä suojaviher- ja katualuetta.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 03.06.2024

§ 238

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 5

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen A-2879a, jolla muodostuu Lahden kaupungin Myllypohjan (15.) kaupunginosan korttelin 15742 tontti 8 sekä suojaviher- ja katualuetta.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.”

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupungin Myllypohjan (15.) kaupunginosan tilaa ja tilan osaa RN:o 1:637 ja 1:988, korttelin 15742 tontteja 1–3 sekä lähivirkistys-, suojaviher- ja katualueita koskeva asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus A-2879a, Myllypohja, Vanha Ahtialantie 93 ja ympäristö (Myllypohjan koulu).

Asemakaavatyön tavoitteena on koulutontin laajuuden ja lähialueen asemakaavan tarkistaminen.

Lahden kaupungin strategian 2030 (kaupunginvaltuuston hyväksymä 14.3.2022) mukaisesti kaavalla mahdollistetaan kestävää kaupunkirakennetta ja kilpailukykyistä toimintaympäristöä. Kaava mahdollistaa osaltaan kaupungin kasvua lähipalveluita tarjoamalla. Kaavalla parannetaan myös asuinalueiden viihtyisyyttä, liikunta- ja kulttuurimahdollisuuksia sekä parannetaan lasten ja nuorten hyvinvointia. Kaavalla mahdollistetaan terveelliset ja turvalliset oppimisen ja kasvun

ympäristöt sekä yhteisöllisyyttä. Kaavan perusteella on mahdollista toteuttaa myös ikääntyvien palveluita laajennusvarauksen avulla.

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella mahdollistetaan uuden monitoimitalon, koulun, päiväkodin ja kirjaston sekä mahdollisen palveluasumisen rakentaminen alueelle. Lisäksi alueelle voidaan toteuttaa lähiliikuntapaikka (suuri monitoiminen urheilukenttä ja pienempiä urheilukenttiä). Nämä toiminnot muodostavat synergisen kokonaisuuden.

Koulun vanha osa suojellaan juhlallisena saapumisnäkymien päärakennuksena. Uusi monitoimitalo muodostaa vanhan koulun kanssa koulumäen yhtenäistä pihaa ja alueen toiminnallisen sydämen. Opettajien kolmesta asuinrakennuksesta idän puoleisin suojellaan. Kaava mahdollistaa kahden muun asuinrakennuksen sekä Irjanpirtin purkamisen.

Uusi asemakaava sallii lisärakentamista kaava-alueen itäosiin, jolle mahdollistetaan mm. merkittävämpää lisärakentamista sekä lähiliikuntapaikka. Kaavaehdotuksessa rakennusaloja on rajattu siten, että koulutontin uudisrakentaminen sijoittuu ajantasakaavaan verrattuna taka-alalle suojellun koulurakennuksen etelä- ja länsipuolelle.

Lähtötiedot

Suunnittelualue on kokonaisuudessaan Lahden kaupungin omistama.

Suunnittelualueella sijaitsee tyhjillään oleva Myllypohjan koulurakennus ympäröivine asuinrakennuksineen. Koulurakennuksen alkuperäinen osa on vuodelta 1955 ja sitä on laajennettu 1988. Koulu ja sitä ympäröivät asuinrakennukset ovat kulttuurihistoriallisesti arvokkaita.

Suunnittelualueen itäosassa "koulumäen" alapuolella sijaitsi aiemmin kaksi erillistä asuinrakennusta piharakennuksineen. Nämä rakennukset on purettu.

Suunnittelualueen luonnonympäristö on kulttuurivaikutteista piha-, katu- ja puistokasvillisuutta. Luontoselvityksen mukaan Savikujan eteläpuolella on luonnon monimuotoisuutta tukeva kohde. Koulun vanhassa osassa on tavattu tervapääskyjen pesä. Ruukintien varsi on vanhaa peltoaluetta, jolle on sittemmin istutettu nyt varttunut lehtikuusimetsikkö.

Liikenteellinen pääreitti on Vanha Ahtialantie, jolla kulkee myös linja-autoreitti. Kävely- ja pyöräily-yhteydet ovat Vanhan Ahtialantien sekä Ruukinkadun varsilla. Koiskalan suuntaan johtava Ruukinkatu alittaa junaradan ja moottoritien. Suunnittelualueen tonttikatuja ovat Savikuja ja Mutkapolku. Suunnittelualueen eteläpuolella kulkee moottoritie (valtatie 4) sekä Lahti–Heinola-rautatie, jotka aiheuttavat suunnittelualueelle liikennemelua. Mahdollinen Lahti–Mikkeli-radon rakentaminen vaikuttaa suunnittelualueeseen sen eteläosassa.

Lähtötiedot on kuvattu tarkemmin asemakaavan selostuksessa.

Kaavatilanne

Päijät-Hämeen maakuntakaavassa alue on osoitettu taajamatoimintojen alueeksi (A). Yleiskaavassa Y-203 suunnittelualue on merkitty asuinalueeksi (A-32). Suunnittelualueella on osittain voimassa vuonna 2013 lainvoiman saanut asemakaava A-2471a. Radon varsi on asemakaavoittamatonta.

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen vaikutukset

Julkisten lähipalveluiden mahdollistaminen tukee sitä, että koulumäestä muodostuu jälleen alueen sosiaalinen ja yhteisöllinen keskus. Kaava mahdollistaa koulu-, päiväkot-, kirjasto-, ja palvelurakentamista keskeisellä ja saavutettavalla sijainnilla ja tukee alueen positiivista sosiaalista kehitystä. Kaava mahdollistaa opetusrakennusten lisäksi lähiliikuntaa sekä palveluasumista.

Kaava on melusimulaatioiden perusteella mahdollista toteuttaa siten, että sisä- ja ulkotilojen käyttötarkoitusten mukaiset melun ohjeavot alittuvat. Runkomelun ja tärinän osalta kaava edellyttää jatkosuunnittelussa tarkempaa mittausta, mutta meluselvityksen perusteella joustava kaava voidaan toteuttaa runkomelu ja tärinä huomioiden. Meluselvityksen mukaan vanhoille opettajien asuinrakennuksille kantautuu melua enimmillään 65–70 dB (päiväajan keskiäänitaso ennustetilanteessa), mikä ei ole asuinkäyttöön sopivaa ympäristöä. Samoin tärinäselvityksen mukaan runkomelu ylittää vanhoissa asuinrakennuksissa suositusarvot suurella marginaalilla.

Suunnittelualue ei sijoitu pohjavesialueelle tai vedenhankinnan kannalta tärkeälle alueelle. Kaavaratkaisussa on tunnistettu ja merkitty hulevesien käsittelyn edellyttämät osa-alueet.

Kaavamuutos on ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja siihen sopeutumisen näkökulmasta vaikutuksiltaan hyvä. Keskeisellä sijainnilla parannetaan olevan asuinalueen saavutettavien lähipalveluiden edellytyksiä sekä tiivistetään olevaa pientaloaluetta tukeutuen olevaan kunnallistekniikkaan ja katuverkostoon. Tämä kaavamuutoksen tavoite edistää ilmastokestävää kaupunkirakenteen tiivistymistä ja tarjoaa parempia elinoloja väkiluvultaan luonnollisesti kasvavalla kaupunkiseudulla. Kaavamuutos tukeutuu välittömästi joukkoliikenteeseen ja kaavamuutoksen suunnittelussa on varmistettu parantuvat kävelyn ja pyöräilyn verkostot, mikä mahdollistaa ilmastokestävän elämäntavan.

Kaavatyön yhteydessä on laadittu luontoselvitys, jonka perusteella kaavaratkaisussa varmistetaan luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden kasvi- ja eläinlajien ja viheralueiden säilyminen.

Kaava-alueen eteläpuolelle on suunniteltu Lahti–Mikkeli-radnan oikaisemista. Kaava ei estä mahdollisen ratahankkeen toteuttamista.

Kaavaratkaisu mahdollistaa Irjanpirtin ja opettajien asuinrakennuksista kahden läntisimmän purkamisen. Irjanpirtti on suojeltu voimassa olevassa asemakaavassa. Radan varren opettajien asuinrakennuksia ei ole aiemmin asemakaavoitettu. Kaavaehdotuksessa esitetty purkamisen mahdollisuus hävittää rakennushistoriaselvityksessä mainitun arvon vanhojen 1950-luvun koulu- ja opettajien asuinrakennusten muodostaman kokonaisuuden osalta. Alueelle tehdyn rakennushistoriaselvityksen mukaan koulukäytön jatkuminen alueella vanhan koulurakennuksen yhteydessä nähdään ehdottoman arvokkaana lisänä. Koulukäytön jatkumisen ehtona on kuitenkin esitetty monitoimitalohanke, ilman sen tuomaa uutta toiminnallisuutta ei vanhan koulun toiminnan jatkamiselle ole edellytyksiä. Monitoimitalon vaatimien lisärakennusosien sijoittuminen nimenomaisesti vanhan kouluosan etelä- ja länsipuolelle palvelee rakennushistoriaselvityksessä esille tuotuja arvoja liittyen vanhan kouluosan pohjoiseen ja itään avautuviin julkisivuihin sekä pääsaapumissuuntaan nähden.

Vaikka vanhat opettajien asuinrakennukset ovat olleet oleellinen osa koulun historiaa muodostaen koulun kanssa kokonaisuuden, tulisi uusi monitoimitalon rakennuskompleksi esitetyssä sijainnissaan merkittäväällä tavalla katkaisemaan vanhan kouluosan ja opettajien asuinrakennusten yhteyden. Tämä on rakennushistoriaselvityksen mukaan osin jo tapahtunut nykyisen koulun laajennusosan myötä.

Opettajien asuinrakennuksista itäisin on uusista rakennusosista huolimatta edelleen mahdollisesti hahmotettavissa osaksi kouluympäristön kokonaisuutta idän suunnalta katsottuna, mitä kaksi läntisempää

rakennusta eivät enää väistämättä olisi. Mikäli uusi monitoimitalo-osa sijoitettaisiin vanhan koulun yhteyteen siten, että vanhojen opettajien asuinrakennusten suuntaan jäisi enemmän tilaa niiden kaikkien säilyttämistä varten, työntyisi uudisosa enemmän itään päin katkaisten vielä selkeämmin vanhan koulun ja opettajien asuinrakennusten yhteyden. Tällöin itäisinkään opettajien asuinrakennuksista ei todennäköisesti olisi enää hahmotettavissa todellisuudessa kuuluvaksi koulun yhteyteen.

Asuinrakennusten suojelumahdollisuuteen vaikuttavat myös itse monitoimitalon rakennushanke sekä rakennustekniset, tilalliset, toiminnalliset ja taloudelliset tekijät. Maastonmuotojen vuoksi uudet toiminnot työntyvät lähelle nykyisiä asuinrakennuksia ja erityisesti läntisimmän rakennuksen kohdalla maanpintaa joudutaan nostamaan merkittävästi. Purettavaksi sallittavat rakennukset ovat nykytilanteessa asuinrakennuksia, kun suojeltava, itäisin rakennus, on muutettu jo aiemmin koulun käyttöön. Itäisimmän rakennuksen suojelu ei sen sijainnin ja korkeusaseman vuoksi estä monitoimitalohankkeen toteuttamista. Rakennuksille ei koulutoiminnan puolesta ole osoitettavissa käyttötarkoitusta, eikä niiden asuinkäyttö melun ja tärinän vuoksi ole mahdollista. Rakennusten kunto edellyttää korjaus- ja kunnostustoimia, jotka edellyttävät merkittäviä, taloudellisia investointeja. Korjattavuusarvion mukaan rakennusten riskirakenteiden poistaminen ja lisälämmöneristäminen muuttaisivat myös rakennusten alkuperäistä ulkomuotoa.

Vaikutuksia on arvioitu tarkemmin asemakaavan selostuksessa.

Vuorovaikutus kaavaa valmisteltaessa

Kaavahanke sisältyy kaupungin vuosien 2022–2023 kaavoitusohjelmiin.

Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu kaavoituskatsauksesta tiedottamisen

yhteydessä sekä osallisille kirjeitse luonnosvaiheen kuulemisen yhteydessä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) laadittiin ja asetettiin nähtäville kaavahankkeen kotisivulle 8.5.2023. Luonnosvaiheen kuuleminen järjestettiin 16.11.–30.11.2023, missä yhteydessä pyydettiin myös viranomaislausunnot. Kaavatyöhön liittyvä aineisto on ollut nähtävillä kaavahankkeen kotisivulla internetissä.

Valmistelu on tarkemmin kuvattu asemakaavan selostuksessa.

Luonnosvaiheen kuulemisessa saadut lausunnot ja mielipiteet sekä niiden huomioiminen on kuvattu lyhennettynä asemakaavan selostuksessa. Saadut lausunnot ja mielipiteet ovat kokonaisuudessaan päätösehdotuksen liitteenä.

Maankäyttösopimus

Asemakaavan muutokseen liittyen ei ole tarkoitus tehdä maankäyttösopimusta.

Kaupunkiympäristölautakunta

Kaupunkiympäristölautakunta käsitteli asiaa 20.3.2024 § 29.

Asian esittelijän, suunnittelujohtaja Juha Helmisen päätösehdotus oli seuraava:

”Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen A-2879 asetettavaksi julkisesti nähtäville.

Mikäli mahdolliset muistutukset eivät anna muuhun aihetta, lautakunta esittää, että kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen A-2879, jolla muodostuu Lahden kaupungin Myllypohjan (15.) kaupunginosan korttelin 15742 kaavatontit 8 ja 9 sekä suojaviher- ja katualuetta.”

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus A-2879 on ollut maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetyssä järjestyksessä julkisesti nähtävillä 4.4.-6.5.2024. Sinä aikana on saatu pyydettyä viisi ehdotusvaiheen lausuntoa. Kaavaehdotuksesta ei jätetty yhtään muistutusta.

Ehdotusvaiheen lausunnot

ELY-keskus esittää kaavaselistusta täydennettäväksi olevaa rakennuskantaa havainnollistavin valokuvoin. Kaavaehdotuksessa esitettyä pakottavaan syyhyn perustuvaa purkamista (sr-2) ei pidetä hyvänä suojelumääräyksenä. Kaavaselistuksen maininta muutosten vähäisyydestä voimassa olevaan kaavaan nähden ei pidä täysin paikkaansa. Vaikutusten arviointia rakennetun kulttuuriympäristön osalta on täydennettävä sekä purkamisen edellytykset selvitettävä ja perusteltava. Tervapääskyjä koskien edellytetään poikkeuslupaa. Leikki- ja pihan oleskelualueet tulee sijoittaa melulta suojaisiin tontinosiin tai toteutettava erillinen melueste.

Lahden ympäristöpalvelut toteaa lausunnossaan, että tervapääskyjä koskien edellytetään poikkeuslupaa. Kaavaselistukseen tulee korjata maininta hulevesitulvan riskistä. Hulevesimääräystä esitetään tarkennettavaksi. Melun osalta olisi hyvä tavoitella ohjearvoja alemmaa tasoa. Lupavaiheessa on tarpeen esittää konkreettisia keinoja melulta suojautumiseen. Koulun eteläpuoli ei sovellu ulko-oleskelualueeksi.

Väyläviraston lausunnossa todetaan, että kaavaehdotukseen on täydennettävä vaadittavat julkisivujen melunsuojaustasot. Lain perusteella edellytetään melualueella vähintään 30 dB ääneneristystä.

Tilakeskus lausuu, että yhden asuinrakennuksen säilyttäminen ei ole optimiratkaisu mutta sovitettavissa kuitenkin monitoimitalohankkeeseen. Suojelumerkinnän mahdollistama purkaminen pakottavasta syystä on tärkeä.

Lahden museot huomauttaa lausunnossaan, että riskirakenteet eivät opettajien asuinrakennusten osalta ole itsessään purkuperuste, vaan näihin on puututtava korjaussuunnittelun kautta. Museo ei puolla kaavamuutosta, jossa mahdollistetaan koulukokonaisuuden tuhoutuminen. Sr-1 ja sr-2-merkintöihin esitetään muutoksia.

Muutokset kaavaehdotukseen nähtävillölon jälkeen

Ehdotusvaiheessa saatujen lausuntojen perusteella kaavaehdotukseen ja selostukseen tehtiin oheisia muutoksia:

- Kaavaselistukseen on täydennetty valokuvia olevasta rakennuskannasta.
- Maininta pakottavasta syystä purkamisesta on poistettu kaavaehdotuksen suojelumerkinnästä sr-2.
- Sr-1-merkintää on täydennetty sisäosien suojelua koskevan kirjauksen osalta sekä poistettu kirjaus pääskyjä koskevan poikkeusluvan tarpeesta. Lupa on laitettu vireille erillisenä prosessinaan ennen kaavan hyväksymistä.
- Kaavaselistuksesta on poistettu maininta vähäisistä muutoksista suhteessa voimassa olevaan asemakaavaan.

- Kaavaselistukseen on täydennetty vaikutusten arviointia rakennetun kulttuuriympäristön osalta sekä selvitetty ja perusteltu purkamisen edellytyksiä tarkemmin.
- Melun suojaustarve on huomioitu kaavamääräyksessä. Melulta suojautumista on ohjattu myös lainsäädännöllä, mitä ei ole tarpeen toistaa kaavassa.
- Kaavaselistusta ja hulevesimääräystä on korjattu ympäristöpalveluiden lausunnon perusteella.
- Melua koskevaa kaavamääräystä on täydennetty koskemaan myös päiväkotij- ja varhaisopetustiloja.
- Korttelialue YO-1 on osoitettu yhdeksi tontiksi aiemman kahden sijaan.

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt tarkennukset ovat vähäisiä eivätkä muuta olennaisesti kaavan sisältöä, joten asemakaavaehdotusta ei ole tarpeellista asettaa uudelleen nähtäville.

Muutosten jälkeen asemakaavatunnus on A-2879a.

Muutoksenhaku

Hallintovalitus Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle, asemakaavat

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: sähköinen tiedoksianto Hämeen ELY-keskukselle.

Lainvoimaisuuskysely Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta.

Lainvoimaiseksi tulon jälkeen: kuulutus,

sähköisesti:

kuulutus Hämeen ELY -keskus,

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 5

kuulutus + kartta Hämeen Maanmittauslaitos,
kuulutus + kartta Päijät-Hämeen liitto,
kuulutus kaupunkiympäristön palvelualueen kaupunkisuunnittelu

Liitteet

- 6 A-2879a Kaavaselostus ja seurantalomake
- 7 A-2879a Kaavaehdotuskartta
- 8 A-2879a Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- 9 A-2879a Havainnekuvat
- 10 A-2879a Luonnosvaiheen lausunnot
- 11 A-2879a Luonnosvaiheen mielipiteet
- 12 A-2879a Rakennushistoriaselvitys
- 13 A-2879a Luontoselvitys
- 14 A-2879a Liikennemeluserveys
- 15 A-2879a Tärinä- ja runkomeluserveys
- 16 A-2879a Kuntotutkimus opettajien asuinrakennukset
- 17 A-2879a Korjattavuusarvio opettajien asuinrakennukset
- 18 A-2879a Ehdotusvaiheen lausunnot

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 10.06.2024

§ 75

Asemakaavan muutosehdotus A-2839 sekä siihen liittyvä tonttijaon muutosehdotus M-24-19, Kasvikuja 7, Villähde

1431/10.02.01.00/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Suunnitteluinsinööri Riina Puusaari p. 044 790 9508

Tonttijaon osalta maanmittausinsinööri Eija Eskelinen p. 040 833 8675

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muutosehdotuksen A-2839 sekä siihen liittyvän tonttijaon muutosehdotuksen M-24-19.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 03.06.2024

§ 239

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muutosehdotuksen A-2839 sekä siihen liittyvän tonttijaon muutosehdotuksen M-24–19.”

Perusteluosa / aiempi käsittely

Kaavaehdotuksesta saadut lausunnot

Asemakaavan muutosehdotus on ollut maankäyttö- ja rakennuslaissa säädettyssä järjestyksessä julkisesti nähtävillä 29.2.–1.4.2024. Ehdotuksesta jätettiin kaksi lausuntoa. Lausunnot ovat kokonaisuudessaan päätösehdotuksen liitteenä.

Lahden museoilla ei ollut huomautettavaa kaavaehdotukseen arkeologisen kulttuuriperinnön tai rakennetun kulttuurikulttuuriperinnön osalta.

ELY-keskus huomautti lausunnossaan, että MRL 9 § mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Purkamisluvan myöntämisen edellytyksenä on, ettei purkaminen merkitse rakennettuun ympäristöön sisältyvien perinne-, kauneus- tai muiden arvojen hävittämistä (MRL § 139). Näiden edellytysten täytyminen tulee varmistaa purkamisen mahdollistamassa asemakaavassa, eikä sitä voi jättää myöhemmän purkamismenettelyn ja/tai museoviranomaisen arvioitavaksi.

Vastineet lausuntoihin

Lahden Museoiden lausuntoon ei ole vastattavaa.

Vastine ELY-keskuksen lausuntoon:

Kaavatyön yhteydessä ei ole teetetty erillisiä kuntotutkimuksia tontilla olevasta rakennuksesta, koska kiinteistönomistajalla ei ole aikeita rakennuksen purkamiseen. Mikäli nykyinen tai tuleva omistaja hakisi purkulupaa, tulee purkamisen edellytykset selvittää.

Purkamisluvan myöntämisen edellytyksenä on, ettei purkaminen merkitse rakennettuun ympäristöön sisältyvien perinne-, kauneus- tai muiden arvojen hävittämistä eikä haittaa kaavoituksen toteuttamista. Purkulupa voidaan myöntää, jos rakennus on kuntotutkimuksella selvitetty korjauskelvottomaksi siitä huolimatta, että rakennusta on ylläpidetty asianmukaisesti.

Kiinteistön sijaitessa paikallisesti arvokkaalla alueella tulee mahdollisessa purkulupaprosessissa kuulla joka tapauksessa alueellista museoviranomaista (Lahden Museot). Ehdotusvaiheeseen täydennetty julkisivumääräys tukee ja vahvistaa tätä prosessia.

Lausunnot eivät anna aiheutta muuttoa kaavaehdotusta. Kaavaselostusta on täydennetty tarvittavin osin.

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 14.02.2024

§ 18

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Suunnittelujohtaja Helminen Juha

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää asettaa asemakaavan muutosehdotuksen A-2839 sekä tonttijaon muutosehdotuksen M-24-19 julkisesti nähtäville.

Mikäli mahdolliset muistutukset eivät anna muuhun aihetta, lautakunta esittää, että kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muutosehdotuksen A-2839, jolla muodostuu Lahden kaupungin Villähteen (34.) kaupunginosan korttelin 32 tontti 9 sekä siihen liittyvän tonttijaon muutosehdotuksen M-24-19.”

Perusteluosa

Lahden kaupungin Villähteen (34.) kaupunginosan korttelin 32 tonttia 5 ja katualuetta (Kasvikuja) koskeva asemakaavan muutosehdotus A-2839 (Kasvikuja 7) sekä siihen liittyvä tonttijaon muutosehdotus M-24-19.

Asemakaavan muutos tehdään yksityisen maanomistajan hakemuksesta. Kaavamuutoksen tavoitteena on muuttaa osa Kasvikujan katualueesta osaksi rakennettua pientalotonttia, jonka pihajärjestelyt ovat osittain lainvoimaisen asemakaavan katualueella. Samalla tarkistetaan kaavamuutosalueen kaavamääräykset.

Kaavamuutoksella ei ole suoraa kytköstä Lahden kaupunkistrategiaan (KV 14.3.2022 § 35). Lahden arkkitehtuuripoliittisen ohjelman 2022 (KV 5.9.2022 § 86) mukaisesti kaava vaalii kulttuuriympäristön arvoja.

Asemakaavalla muodostuu korttelin 32 tontti 9. Tontin käyttötarkoitus on asuinpienalojen alue (AO) ja sen rakennusoikeus on 300 m². Suurin sallittu kerroskorkeus on 1u₃/4. Tontin reunoille on osoitettu istutettavaa aluetta (is). Tonttiliittymä on Kasvikujalle. Tontin länsiosaan on osoitettu maanalaisille johdoille varattu alue. Tontille on osoitettu julkisivumääräys (ju) ja meluntorjuntaa koskeva määräys (dBA). Lisäksi kaavassa on

määrätty pohjaveden suojelusta (pv-1). Asemakaavaehdotuksessa on jätetty 25 m² suuruinen alue katualuetta tontin lounaisnurkkaan, tonttiliittymän kohdalle. Tällä ratkaisulla halutaan varmistaa, että suurten ajoneuvojen, kuten jäteautojen, on mahdollista kääntyä peruuttaen Kasvikujalla, kun varaus kadun päässä olevalle kääntöpaikalle poistetaan.

Lähtötiedot

Suunnittelualue sijaitsee Erstaalla, Villähteen kaupunginosassa. Alue rajautuu Kasvikujan katualueeseen, viereisiin pientalotontteihin sekä asemakaavoittamattomaan alueeseen. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 0,16 ha. Kaavamuutosalueella sijaitseva asuinrakennus on valmistunut vuonna 1957 ja sisäpihalla oleva talousrakennus vuonna 1999. Tontilla on myös kaksi muuta rakennelmaa, joiden valmistumisajankohdat eivät ole tiedossa. Suunnittelualue on Nastolan kulttuuriympäristöselvityksessä arvotettu osaksi Riikin ja Konnilan kulttuurimaisemaa. Suunnittelualue on vt 12 melualueella.

Kaavatilanne

Päijät-Hämeen maakuntakaavassa alue on taajamatoimintojen aluetta. Lisäksi alue kuuluu kaupunkialuerajaukseen, jolla on osoitettu ne kaupunki- ja taajama-alueet, joita eheytetään. Alue on pohjaveden muodostumisaluetta.

Lahden yleiskaavassa suunnittelualue on asuinalue. Alue on lisäksi osa Salpausselkää sekä pohjaveden muodostumisaluetta.

Voimassa olevassa asemakaavassa alue on erillispientalojen (AO) korttelialuetta. Tontille on osoitettu rakennusoikeutta 300 m². Korttelin kerroskorkeudeksi on määrätty I ½.

Vaikutusten arviointi

Asemakaavan muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta rakennettuun ympäristöön tai liikenteeseen. Alueen kulttuurihistoriallisten arvojen säilymistä on ohjattu julkisivumääräyksellä. Kaavamuutoksessa on huomioitu alueen sijainti melualueella sekä pohjaveden suojele.

Tarkempi vaikutusten arviointi on selostettu kaavaselostuksen kohdassa 5.4.

Vuorovaikutus kaavaa valmistellessa

Asemakaavatyön vireille tulosta on ilmoitettu 4.3.2021 julkaistussa Lahden kaupungin vuoden 2021 kaavoituskatsauksessa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on julkaistu kaavaluonnoksen kuulemisen yhteydessä 8.6.–21.6.2023.

Luonnosvaiheen kuulemisen aikana saatiin kolme lausuntoa. Mielipiteitä ei saatu. Luonnosvaiheen lausunnot ja mielipiteet ovat kokonaisuudessaan päätösehdotuksen liitteenä. Lausuntojen perusteella asemakaavan julkisivumääräystä on muutettu ja kaavaan on lisätty melumääräys.

Tonttijako

Asemakaavan yhteydessä tehdään tonttijaon muutos M-24–19 korttelin 32 tontille 5.

Kaavan laatimisesta perittävät maksut

Asemakaavan muutoksen ja tonttijaon muutoksen laatimisesta peritään hakijalta hakemusajankohdan mukaisesti voimassa olleen taksan perusteella 2300 euroa.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle, asemakaavat

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote pöytäkirjasta ilman liitteitä hakijalle ([REDACTED]),
[REDACTED]),
sähköinen tiedoksianto Hämeen ELY –keskukselle.

Lainvoimaisuuskysely Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta.

Lainvoimaiseksi tulon jälkeen: kuulutus,
sähköisesti:
kuulutus Hämeen ELY -keskus,
kuulutus + kartta Hämeen Maanmittauslaitos,
kuulutus + kartta Päijät-Hämeen liitto,
kuulutus kaupunkiympäristön palvelualueen kaupunkisuunnittelu

Liitteet

- 19 A-2839 Kaavaehdotuskartta
- 20 A-2839 Kaavaselostus ja seurantalomake KV
- 21 A-2839 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)
- 22 A-2839 Tonttijakokartta M-24-19
- 23 A-2839 Luonnosvaiheen lausunnot
- 24 A-2839 Ehdotusvaiheen lausunnot KV
- 25 A-2839 Asemakaavahakemus

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 10.06.2024

§ 76

Asemakaavan muutosehdotus A-2680 sekä siihen liittyvä tonttijaon muutosehdotus M-24-14, Okeroistentie 1, Sopenkorpi

1791/10.02.01.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Suunnitteluinsinööri Carita Uronen p. 044 416 3502

Tonttijaosta maanmittausinsinööri Eija Eskelinen p. 040 833 8675

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muutosehdotuksen A-2680 ja tonttijaon muutosehdotuksen M-24-14.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 03.06.2024

§ 240

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muutosehdotuksen A-2680 ja tonttijaon muutosehdotuksen M-24-14.”

Perusteluosa / aiempi käsittely

Kaavaehdotuksesta saadut lausunnot ja muistutukset

Asemakaavaehdotus on ollut maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetyssä järjestyksessä julkisesti nähtävillä 4.4.–6.5.2024. Ehdotuksesta jätettiin kaksi lausuntoa ja yksi muistutus. Lausunnot ja muistutus ovat kokonaisuudessaan päätösehdotuksen liitteenä.

Hämeen ELY-keskus esitti, että kaavaselostuksessa selkeästi kuvattaisiin MRL:n 139 § mukaiset purkamisen edellytykset. Lahden Museot ilmoitti, että ei ole huomautettavaa kaavaehdotukseen.

Saadussa muistutuksessa huomautettiin bänditoiminnasta aiheutuvasta melusta.

Vastineet lausuntoihin ja muistutukseen

Kaavaselostusta on täydennetty rakennuksen purkamisen edellytysten osalta.

Asemakaavalla ei ratkaista bändien harjoitustiloista aiheutuvaa meluongelmaa, vaan asia ratkaistaan rakennusluvan yhteydessä.

Muutokset kaavaehdotukseen nähtävillölon jälkeen

Teknisenä muutoksena kaavakarttaan on täydennetty polkupyöräpaikkojen laatuvaatimusta lisäämällä lause: ”Pyöräpaikoissa on oltava runkolukitusmahdollisuus ja ainakin osan paikoista tulee olla katettuja.”

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 20.03.2024

§ 30

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Suunnittelujohtaja Helminen Juha

Päätösehdotus

Kaupunkilautakunta päättää asettaa asemakaavan muutosehdotuksen A-2680 sekä tonttijaon muutosehdotuksen M-24-14 julkisesti nähtäville.

Mikäli mahdolliset muistutukset eivät anna muuhun aihetta, lautakunta esittää, että kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muutosehdotuksen A-2680, jolla muodostuu Lahden kaupungin Sopenkorven (26.) kaupunginosan korttelin 600 tontti 4 ja katualuetta, sekä Lahden kaupungin Sopenkorven (26.) kaupunginosan korttelin 600 tonttia 4 koskevan tonttijaon muutosehdotuksen M-24-14.”

Perusteluosa

Lahden kaupungin Sopenkorven (26.) kaupunginosan korttelin 600 tonttia 3 ja puisto – ja katualuetta koskeva asemakaavan muutosehdotus A-2680 (Okeroistentie 1, Sopenkorpi) sekä siihen liittyvä tonttijaon muutosehdotus M-24-14.

Asemakaavan muutos tehdään yksityisen omistajan aloitteesta.

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on liikerakennusten tontin kaavamääräysten ja rajauksen tarkistaminen. Lisäksi parannetaan katualueen järjestelyitä ja mahdollistetaan hulevesien käsittely katualueella. Tonttiin liitetään itäpuolella oleva pieni puistoalue, joka on jo vuosikymmenten ajan ollut tontin piha-alueena.

Lahden kaupunkistrategian (KV 14.3.2022 § 35) mukaisesti kaava mahdollistaa kestävästä kaupunkirakenteesta, kilpailukykyisen toimintaympäristön, uusien yritysten sijoittumisen Lahden alueelle ja yritysten kasvun Lahden alueella.

Kaava edistää vuoden 2023 kärkihanketta 2. Osaava Lahti houkuttelemalla uusia yrityksiä ja turvaamalla nykyisten yritysten laajennusmahdollisuudet ja varmistamalla monipuolisen yritystonttitarjonnan riittävyyden pitkällä aikajänteellä.

Lahden arkkitehtuuripoliittisen ohjelman 2022 (KV 5.9.2022 § 86) mukaisesti kaava vahvistaa alueen tai kaupunginosan ominaispiirteitä.

Asemakaavan muutoksella muodostuu Sopenkorven (26.) kaupunginosan korttelin 600 tontti 4 sekä katualuetta.

Suunnittelualue osoitetaan toimitilarakennusten korttelialueeksi (KTY-1). Alueelle saa rakentaa toimisto- ja myymälärakennuksia, ympäristöhaiiriötä aiheuttamattomia teollisuus- ja varastorakennuksia ja paljon tilaa vaativan erikoiskaupan liiketiloja. Liiketilaa sallitaan enintään 80 % käytetystä rakennusoikeudesta. Rakennukseen saa sijoittaa muun erikoiskaupan liiketiloja enintään 20 % käytetystä rakennusoikeudesta. Alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavaramyymälää. Avoin ulkovarastointi ei ole sallittua. Tonttiin liitetään itäpuolella oleva pieni puistoalue, jolloin tontin pinta-ala on yhteensä 4355 m². Rakennusala on rajattu nykyisen rakennuksen mukaisesti. Suurin sallittu kerrosluku on III ja rakennusoikeus on 4000 k-m².

Tontilla on julkisivua koskeva määräys (ju). Autopaikkoja on varattava 1 ap/50 ja polkupyöräpaikkoja 1ap/100. Määräykset eivät koske varastotiloja. Tontin pohjoisreunalla oleva luiska on osoitettu istutettavaksi alueen osaksi. Katualueelle on osoitettu kotimaisilla lajeilla istutettava alueen osa, jolle voidaan sijoittaa hulevesien käsittelyyn tarkoitettuja rakenteita. Asemakaavassa on määräykset mahdollisten pilaantuneiden maa-ainesten huomioimisesta, pohjaveden laadusta ja määrästä sekä hulevesien käsittelystä.

Lähtötiedot

Suunnittelualue sijaitsee Sopenkorven kaupunginosassa noin 1,7 kilometriä kauppatorilta länteen. Alue rajautuu Vuhtiankatuun, Okeroistentiehen, Hämeenlinnantiehen ja Vuhtianmäenpuistoon. Suunnittelualan pinta-ala on noin 0,57 hehtaaria. Suunnittelualue kuuluu maakunnallisesti arvokkaaseen Sopenkorven teollisuus- ja pientaloalueeseen ja rajautuu paikallisesti arvokkaaseen Sopenkorven pientaloalueeseen, joka muodostuu Okeroistentien ja Vuhtiankadun pientaloista.

Tontin rakennusoikeus on ylitetty merkittävästi eikä asemakaava vastaa kiinteistössä nykyisin olevaa ja sinne suunniteltua toimintaa, joten rakennuksen edellinen omistaja on rakennusvalvonnan pyynnöstä hakenut asemakaavan muutosta jo vuonna 2014. Asemakaavan muutos on ollut kaavoituksen työohjelmassa vuodesta 2016, mutta kaavatyö ei edennyt riittävien lähtötietojen puuttuessa ja omistajan vaihdoksen takia. Rakennuksen nykyinen omistaja on tehnyt uuden asemakaavahakemuksen vuonna 2020.

Lahden rakennusvalvonta on myöntänyt väliaikaisen rakennusluvan käyttötarkoituksen muutokselle eli varastoinnille ja myymälätiloille nykyisen asemakaavan salliman kerrosneliömetrin mukaan.

Suunnittelualueella on Sopenkorven pientaloalueen ja Hämeenlinnantien välissä sijaitseva vanha liikerakennus, jonka omistaa Cityvarasto Oyj, joka on pienvarastoja vuokraava yritys. Pienvarastojen lisäksi rakennuksessa on liiketiloja, toimistotiloja, autokorjaamoita ja bändien harjoitustiloja. Tontti on kaupungin omistama, mutta vuokrattu yksityiselle.

Tontilla ei ole jäljellä alkuperäistä luonnonympäristöä, vaan se on lähes kokonaan asfaltoitu. Tontilla tapahtuva toiminta on levittäytynyt jo vuosikymmeniä sitten viereiselle asemakaavan mukaiselle pienelle puistoalueelle ja se on osa asfaltoitua pihaa.

Suunnittelualue on lähes kokonaan pohjaveden muodostumiselle tärkeää I-luokan pohjavesialuetta.

Sopenkorpi on hulevesien hallinnan kehittämisa-alue. Alueen hulevesien määrällistä tai laadullista hallintaa tulee kehittää rakentamisen, asemakaavoituksen, katu- ja kunnallistekniikan parantamisen sekä hankesuunnittelun yhteydessä.

Kaavatilanne

Maakuntakaavassa alue kuuluu taajamatoimintojen alueeseen (A78 Kärpänen).

Lahden yleiskaavan Y-203 mukaan suunnittelualue on asuin-alue (A). Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Alueelle voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen

luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle.

Alueella on voimassa 6.1.1970 vahvistettu asemakaava (34306/A), jonka mukaan tontti on yhdistettyjen liike- ja moottoriajoneuvojen huoltoaseman korttelialuetta (ALM). Suurin sallittu kerrosluku on II. Rakennusoikeutta on osoitettu tehokkuusluvun $e=0,60$ mukaan 2 477 k-m² kaksikerroksiselle rakentamiselle. Asemakaavamääräyksen mukaan tonttia varten on varattava vähintään 75 autopaikkaa.

Puistoalueella on voimassa 11.6.2079 vahvistunut asemakaava (49765/A), jossa Vuohianmäenpuisto on osoitettu luonnontilassa säilytettävänä puistoalueena (PL).

Asemakaavan muutoksen vaikutukset

Asemakaavan vaikutusalueella on asukkaita, joten toiminnalla on vaikutusta asukkaiden elinoloihin mm. melun ja liikennemäärien osalta. Kaavamääräyksillä pyritään vähentämään asukkaiden elinoloihin vaikuttavia häiriöitä.

Alue on aiemmin ollut huoltoasemakäytössä, mihin verrattuna uusi käyttötarkoitus suojelee alueen pohjaveden laatua paremmin. Toiminta ei ole enää myöskään maaperän pilaantumisriskiä aiheuttavaa. Kaavalla annetaan määräys mahdollisen pilaantuneen maaperän kunnostamiseksi ennen rakentamista. Kaavalla annetaan määräyksiä tontin hulevesien käsittelyyn (hu), sekä hulevesien viivyttämiseen katualueella, mikä vähentää koko alueen hulevesikuormitusta. Kaavalla annetaan määräys pohjaveden laadun ja määrän suojelemiseksi (pv-1).

Asemakaava-alueella ei ole alkuperäistä luontoa, vaan alue on kokonaisuudessaan rakennettu. Asemakaavalla on osoitettu istutettava

katualueen osa, joka lisää alueen vihreyttä, jakaa katualuetta ja biosuodatuspainannetta hyödynnetään hulevesien imeyttämisessä.

Suunnittelualue tukeutuu olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen ja liikenneverkkoon. Alueella on olemassa olevat, hyvät kävelyn, pyöräilyn ja julkisen liikenteen yhteydet. Pyöräilyn edellytyksiä parannetaan määräämällä tontille pyöräpysäköintipaikat. Tontin liikennejärjestelyjä selkeytetään rajaamalla tonttiliittymien paikat sekä erottamalla jalkakäytävä istutettavalla alueella katualueesta. Katualueella ollut pysäköintikampa poistetaan.

Asemakaavamuutoksella on vähäisiä vaikutuksia kaupunkikuvaan ja maisemaan. Kaavamuutos mahdollistaa nykyisen rakennuksen purkamisen, mutta lähtökohta on, että nykyinen rakennus säilyy. Asemakaavan muutoksella rakennusoikeutta on nostettu huomattavasti, mutta korotuksessa huomioidaan nykyinen rakennusoikeuden ylitys ja varsinaista uutta rakennusoikeutta on vain 120 k-m². Julkisivumääräyksellä määrätään, että uudisrakentamisen ja korjausrakentamisen tulee soveltua maakunnallisesti arvokkaaseen ympäristöön. Uusi toiminta on siistinyt tonttia ja julkisivua ja vaikuttanut myönteisesti kaupunkikuvaan.

Vuorovaikutus kaavaa valmisteltaessa

Vireille tulosta on ilmoitettu MRL 63 §, 3 mom. mukaisesti 15.3.2016 julkaistussa Lahden kaupungin vuoden 2016 kaavoituskatsauksessa. Kaavatyöstä on keskusteltu ELY-kaavaneuvottelussa 15.3.2022.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on laadittu ja asetettu nähtäville kaavamuutoshankkeen kotisivuille 13.12.2023. Luonnosvaiheen kuuleminen järjestettiin 14.12.2023 – 5.1.2024, jolloin alueen naapurikiinteistöille ja maanomistajille toimitettiin postitse kaavaluonnos ja

OAS sekä pyydettiin viranomaislausunnot. Valmistelu on tarkemmin kuvattu asemakaavan muutoksen selostuksessa.

Luonnosvaiheen kuulemisen aikana saatiin viisi lausuntoa: Lahden museoilta, Lahden ympäristöpalveluilta, Hämeen ELY-keskukselta, Eteläiseltä kumppanuuspöydältä ja Lahti Energia Sähköverkko Oy:ltä.

Mielipiteitä saatiin kaksi.

Lausuntojen perusteella täydennettiin kaavamääräyksiä lisäämällä julkisivua koskeva määräys (ju). Tontin pohjoisreunaan lisättiin merkintä istutettava tontin osa. Lisäksi kaavamääräystä on täydennetty kauppaa koskevilla määräyksillä.

Luonnosvaiheen kuulemisesta saadut lausunnot ja mielipiteet sekä niiden huomioiminen on kuvattu lyhennettyinä asemakaavan selostuksessa. Saadut lausunnot ovat kokonaisuudessaan päätösehdotuksen liitteenä.

Tonttijako

Asemakaavan muutoksen yhteydessä tehdään MRL 78§:n mukaisesti Sopenkorven (26.) kaupunginosaan seuraava tonttijaon muutos: M-24-14 korttelin 600 tontille 4.

Maankäyttösopimus

Asemakaavan muutos vaatii ei vaadi maankäyttösopimusta.

Laskutus

Asemakaavan muutoksen laatimisesta peritään hakijalta MRL 59§:n nojalla hakemusajankohdan mukaisesti voimassa olleen taksan perusteella 3000 euroa sekä kuulemiskustannukset 300 euroa.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 5

Muutoksenhaku

Hallintovalitus Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle, asemakaavat

Toimenpiteet

Kh: ote pöytäkirjasta ilman liitteitä muistutuksen tekijöille ([REDACTED] [REDACTED]), kv

Kv: ote pöytäkirjasta ilman liitteitä hakijalle (Cityvarasto Oyj, Matti Heiskanen, Lökkisepänkuja 7, 00620 Helsinki), ote pöytäkirjasta ilman liitteitä muistutuksen tekijöille ([REDACTED]), sähköinen tiedoksianto Hämeen ELY –keskukselle.

Lainvoimaisuuskysely Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta.

Lainvoimaiseksi tulon jälkeen: kuulutus,
sähköisesti:

kuulutus Hämeen ELY -keskus,

kuulutus + kartta Hämeen Maanmittauslaitos,

kuulutus + kartta Päijät-Hämeen liitto,

kuulutus kaupunkiympäristön palvelualueen kaupunkisuunnittelu

Liitteet

- 26 A-268o Kaavaselostus ja seurantalomake KV
- 27 A-268o Kaavaehdotuskartta KV
- 28 A-268o Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)
- 29 A-268o Luonnosvaiheen lausunnot

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 5

- 30 A-268o Luonnosvaiheen mielipiteet
- 31 A-268o Asemakaavahakemus
- 32 A-268o Tonttijakokartta M-24-14
- 33 A-268o Ehdotusvaiheen lausunnot
- 34 A-268o Ehdotusvaiheen muistutus

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 10.06.2024

§ 77

Valtuustoaloite: Kahvila- ja huoltorakennuksen mahdollistaminen ensilumenladun ja Vanhan raviradan läheisyyteen

3550/00.01.01.03/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Toimitilajohtaja Jouni Arola p. 050 559 4227

Kaupunginarkkitehti Johanna Palomäki p. 050 387 8715

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 03.06.2024

§ 242

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 5

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitetyksi.”

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 22.05.2024

§ 58

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Suunnittelujohtaja Helminen Juha

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää antaa vastauksenaan perusteluosasta ilmenevän lausunnon.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Kaupunginhallitus käsitteli vastausta valtuustoaloitteeseen 4.12.2023 §413 ja päätti palauttaa asian lausunnoille lautakuntiin.

Valtuustoaloite

Valtuutettu Sonja Falk jätti 13.6.2022 yhdessä 26 muun valtuutetun kanssa valtuustoaloitteen: Kahvila- ja huoltorakennuksen mahdollistaminen ensilumenladun ja Vanhan raviradan läheisyyteen.

”KD valtuustoryhmän aloitteesta vuonna 2017 alkunsa saanut ensilumenlatu on saavuttanut suuren suosion. Vilkkaimpaan aikaan ladulla saattaa olla päivässä jopa nelinumeroinen määrä hiihtäjiä. Latu myös palvelee kaikenikäisiä ja -kuntoisia hiihtäjiä ja ladulla hiihdetään ruuhkista huolimatta hyvässä yhteishengessä pienimpiä hiihtäjiä kannustaen. Ladun suosio on herättänyt tarpeen kahvila- ja huoltorakennukselle, jossa hiihtäjät voisivat virkistäytyä ja jossa voisi olla tarjolla myös suksien huoltoon liittyviä palveluita.

Rakennuksen tulee sijaita Salpausselän päällä, Vanhan Raviradan ja Suurmäen välisellä alueella niin, että se palvelee niin ensilumenladun hiihtäjien lisäksi alueen kesäkäyttäjiä. Alueen suosio pyöräilijöiden keskuudessa kasvaa. Maastopyöräilijöitä alueella liikkuu ympäri vuoden omilla reiteillään. Kesäkaudella aluetta vilkastuttaa uusi BMX-rata Vanhalla raviradalla. Alueen ympärivuotinen käyttö kasvaa, mikä mahdollistaa kannattavan ympärivuotisen liiketoiminnan. Rakennuksessa voisi olla kahvila- ja ravintolatoiminnan lisäksi esimerkiksi pyörien ja suksien huolto- ja vuokraustoimintaa, mahdollisesti jopa saunat. Salpausselkä Geoparkin infokeskukselle sijainti olisi reittien alkupisteenä täydellinen.

Alueella voisi olla mahdollista toteuttaa myös maisemien puolesta vetovoimainen kohde, joka voisi houkuttaa myös itsessään asiakkaita ravintolaan. Keskeistä kuitenkin on, että rakennus sijaitaisi sekä Vanhan raviradan että ensilumenladun välittömässä läheisyydessä ja selkeästi Salpausselän päällä ja olisi siten helposti saavutettavissa Salpausselän maastoissa eri vuodenaikoina ulkoileville. Rakennuksen mahdollistaminen vaatii kaavamuutosta sekä pohdintaa investoinnin toteuttamisesta. Kaavoitusprosessi vie aikaa, joten ennen kiinteän rakennelman toteutumista alueelle tarvitaan väliaikainen, kevytrakenteinen ratkaisu, jossa toteutuu vähintään kahvilatoiminta ja wc-tilat ulkoilijoiden käyttöön.”

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Vanhan raviradan alue sijaitsee valtakunnallisesti merkittävän Salpausselän ulkoilu- ja retkeilyalueen kupeessa, jolla on myös merkittäviä luonto- ja maisema-arvoja. Raviradan alue on Lahden oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu retkeily- ja matkailutoimintojen ja -palveluiden alueeksi (RM-1). Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee vaalia maiseman ominaispiirteitä ja turvata merkittävien luontoarvojen säilyminen. Alueelle on mahdollista kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Maisema- ja luontoarvojen lisäksi suunnittelussa on otettava huomioon myös kohteen geologiset arvot sekä sijainti pohjavesialueella. Lähiympäristössä on myös hiljaisia alueita, muinaisjäänteitä, ja direktiivilajien kuten kangasvuokkojen ja liito-oravien elinympäristöjä. Yleiskaavamerkintä on siis melko joustava toimintojen suhteen, mutta alueen maankäytölle on myös paljon reunaehtoja.

Alue on tällä hetkellä asemakaavoittamaton lukuun ottamatta seurakunnan hallinnassa olevaa ja hautausmaaksi asemakaavoitettua (EH-1) lounaispäätyä, joka on erotettu aitauksella. Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa tulee yleiskaavan aluekuvauksen mukaan vaalia luonnon monimuotoisuutta. Maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon Salpausselän reunamuodostuman merkitys maiseman, geologian, pohjaveden, luonnonympäristön, ilmaston, kulttuurihistorian ja virkistykseen kannalta.

Alueella toimii tällä hetkellä koko joukko seuroja ja yhdistyksiä ja käyttö on hyvin monipuolista ja ympärivuotista. Entisen raviradan ympäristössä

risteilee erilaisia pyöräilyratoja, ja radan reunalle sijoitetuissa siirrettävissä konteissa on pyöräilyyn sekä hiihtoon liittyvää kausittaista varasto- ja työskentelytilaa. Alueen länsipäähän on toteutettu skeittiparkki, sekä luvallisia maalauspaikkoja paikkoja graffitiharrastajille. Entisen raviradan keskellä olevaa alavaa aluetta käytetään kausitapahtumien järjestämiseen, ja keskisyvänteen itäpäässä sijaitsee ensilumenladun lumivarasto. Alueella on myös useita voimassa olevia käyttöoikeussopimuksia, ja lisäksi varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä. Toimijoilla on tahtoa kehittää aluetta yhteistyössä ja sovittamalla yhteen eri käyttäjäryhmien tarpeita.

Kaupunkisuunnittelussa on käynnistetty Salpausselällä vielä asemakaavoittamattoman alueen kaavarunkotyö, joka koskee sekä yleiskaavan RM- että VR- aluetta. Kaavarunko on yleis- ja asemakaavoituksen välitarkkuuden suunnittelua, jossa tarkennetaan yleiskaavaa alueen rakentamista ja yksityiskohtaista kehittämistä ohjaavan asemakaavan pohjaksi. Vaikka kaavarunkotyö ei ole maankäyttö- ja rakennuslaissa määritetty prosessi, työ tehdään laajassa vuorovaikutuksessa sekä alueen aktiivisten toimijoiden että asukkaiden kanssa käyttäjälähtöisesti palvelumuotoilun menetelmiä hyödyntäen. Tavoitteena on muodostaa alueen kehityskuva yhteistyössä kesäkuun 2024 loppuun mennessä. Kaavarunko valmistellaan syksyn 2024 aikana ja siinä otetaan huomioon myös valmisteilla oleva liikuntapaikkaselvitys ja tapahtumainfran kehittämissuunnitelma.

Pysyvän rakennuksen rakentaminen valtuustoaloitteessa esitettyyn paikkaan edellyttää asemakaavaa sekä kunnallistekniikan rakentamista alueelle. Asemakaavoitusta ei kuitenkaan käynnistetä ennen kuin kaavarunko, liikuntapaikkaselvitys ja tapahtumapalveluiden kehittämissuunnitelma valmistuvat, koska asemakaavan tavoitteet määrittyvät näissä yleispiirteisimmässä suunnitelmissa ja selvityksissä.

Kaupallisia palveluita tarjoavan kahvila- ja huoltorakennuksen rakentaminen ei ole kaupungin tehtävää. Tällaisen rakennuksen toteutusta voi edistää tässä vaiheessa väliaikaisen, maisemaan sopivan konttiratkaisun kautta, jolloin sille tarvitsee vain määräaikaisen luvan rakennusvalvonnasta eikä kaavallisia kysymyksiä tule vastaan ollenkaan.

Vanhan raviradan alueessa on paljon kehittämispotentiaalia ja -tarvetta. Tähän mennessä toimijoiden ja käyttäjien esiin tuomat tarpeet ovat varsin maltillisia. Suurimmat ratkaistavat kysymykset lienevät pysyvän rakentamisen laatu, sijainti ja määrä, koska alueella on maisema- ja luontoarvoja, sekä kunnallisteknisen verkoston tuominen alueelle, koska siitä aiheutuu merkittäviä kustannuksia kaupungille. Rakentamiseen (myös väliaikaiseen) tarvitaan myös yksityinen investointi. Tärkeää on nyt kuitenkin ensin saada muodostettua yhteiseksi koettu kehityskuva alueelle, jonka pohjalta näihin kysymyksiin voidaan etsiä käytännön toteutukseen tähtääviä ratkaisuja.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta on merkinnyt tiedokseen kaupunkiympäristölautakunnan antaman vastauksen 23.5.2024 § 46 Tiedoksi merkittävässä asioissa.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: -

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 5

Liitteet

- 35 Valtuustoaloite_Kahvila-ja huoltorakennuksen mahdollistaminen ensilumenladun ja Vanhan raviradan läheisyyteen

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 10.06.2024

§ 78

Valtuustoaloite: Lahden kaikkiin kaupunginosiin omat rengaseläimet

4117/00.01.01.03/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Museonjohtaja Tuulia Tuomi p. 044 482 6658

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 03.06.2024

§ 243

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 5

”Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.”

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 23.05.2024

§ 42

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa

Valtuutetut Kalle Aaltonen ja Ville Hälinen ym. 4.9.2023:

”Esitämme, että Lahden kaikkiin kaupunginosiin tehdään omat rengaseläimet, koska muuten ne ovat eriarvoisessa asemassa Lahden Launeen kanssa, joka saa merkittävän etulyöntiaseman kumistrutsilla turismin ja viihtyvyyden näkökulmasta - kumistrutsi on myös todennäköisesti huomattava kansainvälinen vetovoima- ja kilpailutekijä Launeen alueelle.

Esimerkiksi Ahtialaan voisi tulla Seepra, Nastolaan flamingo, Liipolaan leijona, Mukkulaan kirahvi ja niin edelleen. Lahtelaiset voisivat myös äänestää siitä millaisen kumieläimen he haluavat omalle asuinalueelleen.”

Kaupunginmuseon lausunto 2.5.2024:

“Lahden kaupungille on laadittu julkisen taiteen periaateohjelma, joka on hyväksytty kaupunginhallituksessa 11.3.2024. Periaateohjelman tavoitteena on selkiyttää julkisen taiteen parissa tehtävää työtä, sekä sen toiminta- ja rahoitusperiaatteita. Julkisen taiteen periaateohjelman tavoitteena on myös, että sen avulla työ on resurssiviisasta, kestävä, suunnitelmallista ja oikea-aikaista.

Julkisen taiteen periaateohjelmassa on esiteltyä Lahden kaupungissa käytettävät julkisen taiteen rahoitusmallit, jotka pääosin liittyvät rakennus- tai infrahankkeisiin sekä tontinluovutusehtoihin liitettyyn taidevelvoitteeseen. Julkista taidetta voidaan rahoittaa myös kertaluonteisilla erillisrahoituksilla, kuten mm. aloitteessa mainittu Launeen strutsi, joka rahoitettiin Euroopan ympäristöpääkaupunkivuoden hankerahoituksella. Teospari Strutsi ja strutsinmuna on taidekilpailulla kuvataiteilija Villu Jaanisoolta hankittu ja ainutlaatuiseksi tarkoitettu. Aloitteessa esitetyn kaltaisiin taideteoshankintoihin ei ole varattuna määrärahaa kaupungin investointibudjetissa.”

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: -

Liitteet

36 Valtuustoaloite, Lahden kaikkiin kaupunginosiin tehdään omat rengaseläimet

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 10.06.2024

§ 79

Valtuustoaloite: Esteetön koirapuisto Lahden keskustan alueelle

5077/00.01.01.03/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaupunginpuutarhuri Kujala Kirsi p. 050 559 4186

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitetyksi.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 03.06.2024

§ 244

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.”

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 22.05.2024

§ 57

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Suunnittelujohtaja Helminen Juha

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa/aiempi käsittely

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Lahden kaupungin on selvitettävä, minne esteetön koirapuisto olisi rakennettavissa Lahden keskustan alueelle ja rakennettava se.

Kaupunkiympäristölautakunta käsitteli asiaa kokouksessaan 24.4.2024/§ 45, jolloin asia palautettiin yksimielisesti valmisteluun.

Valtuustoaloite

Valtuutettu Tuija Saloranta ja 10 muuta valtuutettua 13.11.2023:

”Esitämme, että

Lahden kaupunki laatii selvityksen ja selvityksen jälkeen toteuttaa saamiensa vastausten perusteella

- esteettömän koirapuiston Lahden keskustan alueelle

palvelemaan lahtelaisia koiranomistajia ja heidän koiriaan.

VALTUUSTOALOITTEEN LAATIJAT

Kaupunginvaltuutettu Tuija Saloranta (Liikutamme). varatuomari,
OTK/OTM

yhteistyössä lahtelaisen Veli-Pekka Vesan kanssa

PERUSTELUT

Yleistä

Taloustutkimuksen 20.2–2.3.2023 puhelinkyselynä toteuttaman selvityksen mukaan Suomessa on noin 803 000 koiraa. Näistä 640 000 koiraa on rotukoiria. On arvioitu, että kaikista Suomen koirista 582 000 eli noin 72 % koirista on ilmoitettu Suomen Kennelliiton koirarekisteriin tai tunnistusmerkintäkantaan (5.3.2023). Tämä tarkoittaa, että Suomessa joka viidennessä taloudessa on koira.

Vertailun vuoksi mainittakoon, että vuoden 2016 kuluttajatutkimuksen mukaan Suomessa oli tuolloin noin 700 000 koiraa. Koirien määrä on siis kasvanut paljon viimeisen kuuden vuoden aikana.

Lahdessa on arviolta syntynyt vuosina 2010–2022 6 665 koiraa eli 5 555 koiraa/100 000 asukasta kohti. Lahteen tuodaan koiria runsaasti myös muualta – sekä kotimaasta että ulkomailta.

Koirapuistot edistävät kaupungin siisteyttä ja hygieniää. Koirien ulosteiden jakautuminen ympäri kaupunkia ja yleisiä sekä julkisia kulkuväyliä ei palvele ketään. Koirapuistossa koirien tarpeet kerätään pääsääntöisesti pois.

Viitaten Sonkajärvellä vuonna 2021 laadittuun aloitteeseen:

‘Liikunta on välttämätöntä koiran lihaskunnon sekä tuki- ja liikuntaelimistön kunnossapidon kannalta. Ympärivuotinen mahdollisuus vapaaseen liikuntaan vaihtelevassa maastossa edistää koiran terveyttä sekä fyysisesti että psyykkisesti. Koirapuistossa on mahdollisuus myös koirien keskinäiselle sosiaaliselle kanssakäymiselle, leikille sekä kouluttamiselle turvallisessa ympäristössä.... Koirien omistajat hyötyvät koirapuistosta erityisesti erittäin liukkaissa keliolosuhteissa, jolloin koiran voi viedä turvalliseen puistoon liikkumaan riittävästi ulkoiluttajan terveyttä vaarantamatta.’

Koirapuistot ovat sosiaalisia kohtaamispaikkoja – niin ihmisille kuin koirille. Puistoileva koira oppii sosiaalisiksi ja pystyy lukemaan monenlaisten koirien signaaleja ja kieltä. Koirapuistot edistävät myös koirien fyysistä hyvinvointia, koiria ollessa vapaina (vrt. nykyiset eläinlääkärikulut). Koirapuistot edistävät myös yleistä terveyttä ja hyvinvointia.

Lahden keskustan alueen koirapuistoista

Lahden keskustassa aiemmin oleva ‘Paavolan koirapuisto’ lopetettiin/poistettiin ilmeisesti Humpulan päiväkodin vuoksi.

Radiomäellä on koirapuisto, joka on erittäin vaikeasti saavutettavissa, jos koiranomistajalla on minkäänlaisia haasteita liikkumisensa/terveytensä

kanssa esim. ikääntyvät ja fyysisesti jollain tavoin vammautuneet/sairastuneet henkilöt (esimerkiksi jonkinlaista avustusta/apuvälineitä käyttävät koiranomistajat). Radiomäen koirapuisto palvelee vain suhteellisen hyväkuntoisia henkilöitä ja heidän lemmikkejään.

Veli-Pekka Vesa suoritti facebookissa kyselyn elokuun lopussa siitä, tulisiko Lahden keskustan alueelle luoda uusi koirapuisto. 3 päivässä yksityishenkilön kyselyyn tuli 175 myöntävää vastausta/(osa allekirjoituksia). Uuden koirapuiston sijaintivaihtoehdot jakoutuivat seuraavasti:

- Fellmanin puisto 90 ääntä
- Pikkuveskun puisto 19 ääntä ja
- Tarinakadun puiston alue/viereinen alue 38 ääntä

Kaiken edellä mainitun vuoksi on Lahden kaupungin selvittävä, minne esteetön koirapuisto olisi rakennettava Lahden keskustan alueelle ja rakennettava se.”

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Esteetön koirapuisto Lahden keskustan alueelle

Tuija Saloranta ja 10 muuta valtuutettua esittivät marraskuussa 2023 jättämässään aloitteessa, että Lahden kaupunki laatii selvityksen ja selvityksen jälkeen toteuttaa saamiensa vastausten perusteella esteettömän koirapuiston Lahden keskustan alueelle palvelemaan lahtelaisia koiranomistajia ja heidän koiriaan.

Perusteluina aloitteessa ovat koiramäärän kasvu ja aitausten vaikutus yleiseen siisteyteen sekä aitausten hyvät vaikutukset koirien sosiaaliseen

kanssakäymiseen kohtaamisten lisääntyessä. Paavolasta poistetun tilapäisen aitauksen jälkeen keskustaan jäi Radiomäelle pieni aitaus koirien irrallaan pitoon. Sen saavutettavuus on maastollisesti vaikea ja esteettömyys ei siellä toteudu.

Lahdessa on kaupungin ylläpitämiä koira-aitauksia 11 kpl ja niiden lisäksi on aitaamattomia rantoja ja yhdistysten ylläpitämiä koirien harrastealueita. Koira-aitaukset eivät ole sijoittuneet tasaisesti kaupungin alueelle, vaan suuri osa niistä on perustettu pelialueen tai muun hiekkakentän vapauduttua sen uusiokäyttönä. Eteläiseen Lahteen on sekä Renkomäen maa-ainesten ottoalueen että Rälssin maanvastaanottopaikan maisemointisuunnitelmissa esitetty tilavaraus koira-aitaukselle.

Suurten kaupunkien suosituksissa koira-aitauksen etäisyydeksi asutuksesta suositellaan mielellään yli 100 metriä, tiiviimmin asutuilla alueilla 50 metriä. Koirapuiston läheisyydessä pitää olla mahdollisuus paikoituksen järjestämiseen. Aitauksista aiheutuvaksi haitaksi lähiasukkaille voivat muodostua koirien haukunta, koiramäärien lisääntyvä ulkoilutus lähialueella sekä pysäköinti, jos aitaukselle tullaan autoilla.

Lahden kaupunkisuunnittelussa koira-aitauksille ei ole osoitettu tilavarausta keskustan asemakaavoissa. Laajoja rakentamattomia viheralueita keskustassa on vain harjumuodostelmilla. Esteettömyyden tavoite ei toteudu aloitteenkaan mukaan korkealla mäellä olevassa Radiomäen aitauksessa. Soveltuvan alueen löytäminen on vaikea, koska vapaata tilaa tähän tarkoitukseen ei ole.

Tiirismaan koulun kentällä Lotilanharjulla ei ole tällä hetkellä toimintaa ja alueelle olisi mahdollista rakentaa väliaikainen koira-aitaus. Kenttä sijaitsee kuitenkin mäen päällä eikä täytä esteettömyyden edellytystä. Alue rajautuu lisäksi pientaloasutukseen, jolloin sen käyttö aiheuttaisi

asutukselle meluhaittaa. Väliaikaisten aitausten rakentaminen ei myöskään ole suotavaa, koska niiden käyttöikä jää usein lyhyeksi rakentamisen kustannuksiin suhteutettuna.

Maankäytön muutosalueilla Niemessä on asemakaavassa tonttialue, joka on kaupungin omistama. Alueella on mahdollisuus väliaikaiselle kaksiosaiselle aitaukselle tasaisella maalla. Suositeltu vähimmäisetäisyys 50 metriä lähimpää asutukseen on tarkalla mitoituksella toteutettavissa Aniankadun ja junaradan väliselle alueelle. Aitaus olisi kuitenkin väliaikainen ja sijaitisi keskustan laidalla.

Aloitteessa esillä olevassa vaihtoehdossa Tarinakatu eli Pikku-Vesijärven urheilupuisto rajautuu asutukseen, eikä siten sovellu koira-aitauksen paikaksi. Rakennettuja arvopuistoja - Fellmaninpuisto ja Pikku-Vesijärvenpuisto - kookkaine arvopuineen ei ole tarkoituksenmukaista aidata toiminta-alueiksi, joissa maaperää muokataan merkittävästi, salaojitetaan aitaus, vaihdetaan pintakerros ja erittäin monilajinen puusto joutuu alttiiksi ulkoisille rasituksille kuten runkovaurioille, maaperän kaivamiselle juuristovaurioinen ja lisääntyvälle eloperäiselle lannoitukselle.

Tehdyn selvityksen perusteella voidaan todeta, että Lahden keskustan alueelle ei ole varattu voimassa olevissa asemaakaavoissa paikkaa, joka mahdollistaisi rakentaa suurten kaupunkien suositusten mukaisen esteettömän koirapuiston eikä pysyvälle esteettömälle koirapuistolle löydetty pysyvää paikka selvityksessä muualtakaan keskusta-alueelta.

Uuden esteettömän koirapuiston rakentaminen maksaa keskimäärin 150.000 €. Lahden kaupungin taloudellinen tilanne ei myöskään mahdollista uuden koirapuiston rakentamista tällä hetkellä.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 5

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: -

Liitteet

37 Valtuustoaloite Esteetön koirapuisto Lahden keskustan alueelle (peitetty)

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 10.06.2024

§ 80

Kokouksessa jätettävät valtuustoaloitteet

75/00.01.01.03/2024

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää seuraavan kokouksessa jätetyn valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi:

- Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ym. valtuutettujen valtuustoaloite:
Aloite Israelin sotarikoksia tukevien hankintojen selvittämiseksi

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto lähettää aloitteet kaupunginvaltuuston käsiteltäviksi.

Perusteluosa

Hallintosäännön kaupunginvaltuustoa koskevien sääntöjen 9 §:n mukaan kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen on valtuustoryhmällä ja valtuutetulla oikeus, ilmoitettuaan siitä aikaisemmin puheenjohtajalle, tehdä kirjallisia aloitteita kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloite annetaan puheenjohtajalle se jälkeen, kun se on esitelty valtuustolle.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

kirjaamo

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 5

Liitteet

38 Valtuustoaloite Vasemmistoliiton valtuustoryhmä ym. valtuutetut 10.6.2024

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 10.06.2024

§ 81

Ylimääräinen asia: Eron myöntäminen Sari Niinistölle kaupunginhallituksen varajäsenen tehtävästä ja uuden varajäsenen valitseminen kaupunginhallitukseen

1722/00.00.01.05/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Juristi Lauri Uski p. 044 482 0789

Valmistelusihteeri Terhi Takala p. 044 416 2732

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää Sari Niinistölle eron kaupunginhallituksen varajäsenen tehtävästä 1.8.2024 alkaen ja valitsi kaupunginhallituksen 31.5.2025 päättyväksi toimikaudeksi uudeksi varajäseneksi Teresa Rautapään.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto myöntää Sari Niinistölle eron kaupunginhallituksen varajäsenen tehtävästä ja valitsee kaupunginhallitukseen uuden varajäsenen 31.5.2025 päättyväksi toimikaudeksi 1.8.2024 alkaen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 10.06.2024

§ 258

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 5

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kynnäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle sen tämäniltaiseen kokoukseen seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto myöntää Sari Niinistölle eron kaupunginhallituksen varajäsenen tehtävästä ja valitsee kaupunginhallitukseen uuden varajäsenen 31.5.2025 päättyväksi toimikaudeksi 1.8.2024 alkaen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti."

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Eron myöntäminen

Sari Niinistö 10.6.2024:

"Minut on juuri valittu aluehallituksen puheenjohtajaksi 1.8. alkaen. Sen vuoksi esitän eropyynnöt 1.8. alkaen seuraavista luottamustehtävistäni.

- Hyvinvoinnin- ja vapaa-ajan ltk jäsenyys (2vpj)
- Maakuntavaltuuston jäsenyys

- Kaupunginhallituksen varajäsenyys (Ida Rantasen vara)
- Eventum Lahti oy hallituksen puheenjohtajuus”

Kuntalain (410/2015) 70 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Uuden jäsenen valinta

Kaupunginvaltuusto valitsi 22.5.2023 § 46 kaupunginhallituksen toimikaudelle 1.6.2023 - 31.5.2025 kymmenen varsinaista jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä, sekä kaupunginhallituksen puheenjohtajiston. Kaupunginhallituksen kokoonpano tällä hetkellä on seuraava:

puheenjohtaja: Sirkku Hildén (sd.)

varajäsen: Maria Mäkynen (sd.)

I varapuheenjohtaja: Kalle Aaltonen (Pro Lahti)

varajäsen: Nina Kallijärvi (Pro Lahti)

II varapuheenjohtaja: Jorma Ratia (ps.)

varajäsen: Tuomas Sorsa (ps.)

III varapuheenjohtaja: Toni Putula (kok.)

varajäsen: Jukka Ruhberg (kok.)

jäsen: Minna Lampinen (sd.)

varajäsen: Sanna Virta (sd.)

jäsen: Erkki Nieminen (sd.)

varajäsen: Tomi Sairomaa (sd.)

jäsen: Ida Rantanen (kok.)

varajäsen: Sari Niinistö (kok.)

jäsen: Mira Nieminen (ps.)

varajäsen: Maarit Tuomi (ps.)

jäsen: Jouni Kaikkonen (vihr.)

varajäsen: Jani Uhrman (vihr.)

jäsen: Martti Talja (kesk.)

varajäsen: Jari Rissanen (kesk.)

Kelpoisuusehdot

Lähtökohtana on, että henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen valtuustoon, ei ole vaalikelpoinen myöskään kaupunginhallitukseen. Sen lisäksi kaupunginhallitusta koskee joukko tiukempia rajoituksia.

Vaalikelpoisuus valtuustoon määräytyy kuntalain 72 §:n mukaan seuraavasti:

Vaalikelpoinen valtuustoon ei ole:

1) valtion virkamies, joka hoitaa välittömästi kunnallishallintoa koskevia valvontatehtäviä;

2) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka toimii kunnanhallituksen tai lautakunnan tehtäväalueen johtavassa tehtävässä tai sellaiseen rinnastettavassa vastuullisessa tehtävässä;

3) kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön;

4) kuntayhtymän jäsenkunnan valtuuston osalta kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön.

Edellä tarkoitettussa palvelussuhteessa oleva on vaalikelpoinen valtuutetuksi, jos palvelussuhde päättyy ennen kuin valtuutettujen toimikausi alkaa.

Vaalikelpoisuutta kaupunginhallitukseen rajoitetaan kuntalain 73 §:ssä seuraavasti:

Vaalikelpoinen kunnanhallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) välittömästi kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on kunnanhallituksen tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta;
- 4) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle kunnanhallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisessa kunnassa huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa edunvalvonnasta.

Enemmistön kunnanhallituksen jäsenistä on oltava muita kuin kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia henkilöitä.

Edellä 1 momentin 4 kohtaa ei sovelleta kunnan määräysvallassa olevan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäseniin.

Tasa-arvolain asettamat vaatimukset

Kaupunginhallituksen jäsenten vaalissa on otettava huomioon tasa-arvolain (609/1986) 4a §:n 1 momentti:

"Valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä, hyvinvointialueen, hyvinvointiyhtymän ja hyvinvointialueiden välisen yhteistoiminnan toimielimissä sekä kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja ja kunnanvaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu."

Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta. Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske. Prosenttiosuutta

laskettaessa perustana on puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten yhteismäärä.

10-jäsenisessä kaupunginhallituksessa miehiä ja naisia on oltava vähintään suhteessa 10-4.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote Niinistö, valittu, luettelot

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 10.06.2024

§ 82

Ylimääräinen asia: Eron myöntäminen Sari Niinistölle hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja uuden jäsenen ja II varapuheenjohtajan valitseminen

4999/00.00.01.06/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Juristi Lauri Uski p. 044 482 0789

Valmistelusihteeri Terhi Takala p. 044 416 2732

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää Sari Niinistölle eron hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenen luottamustoimesta 1.8.2024 alkaen ja valitsi lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uudeksi II varapuheenjohtajaksi Marko Lindqvistin, uudeksi jäseneksi Lea Smolanderin ja hänen varajäsenekseen Miina Harmaalan.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto myöntää Sari Niinistölle eron hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden jäsenen ja uuden II varapuheenjohtajan 1.8.2024 alkaen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 5

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 10.06.2024

§ 259

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle sen tämäniltaiseen kokoukseen seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto myöntää Sari Niinistölle eron hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden jäsenen ja uuden II varapuheenjohtajan 1.8.2024 alkaen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti."

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Eron myöntäminen

Sari Niinistö 10.6.2024:

”Minut on juuri valittu aluehallituksen puheenjohtajaksi 1.8. alkaen. Sen vuoksi esitän eropyynnöt 1.8. alkaen seuraavista luottamustehtävistäni.

- Hyvinvoinnin- ja vapaa-ajan ltk jäsenyys (2vpj)
- Maakuntavaltuuston jäsenyys
- Kaupunginhallituksen varajäsenyys (Ida Rantasen vara)
- Eventum Lahti oy hallituksen puheenjohtajuus”

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Hallintosäännön sivistykseen palvelualueita koskevien erillissäätöjen 2 §:n mukaan kaupunginvaltuusto valitsee hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenet ja varajäsenet toimikauttaan vastaavaksi ajaksi.

Uuden jäsenen valinta

Kelpoisuusehdot lautakuntaan määräytyvät kuntalain (410/2015) 71 §:n (yleinen vaalikelpoisuus) ja 74 §:n (vaalikelpoisuus lautakuntaan) mukaan.

Kuntalain 71 §:

”Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

- 1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;
- 2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuudet valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
- 3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.”

Kuntalain 74 § 1 mom.:

”Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.”

Uuden jäsenen valinnassa tulee huomioida tasa-arvolain (609/1986) 4 a §:n 1 momentti, jonka mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja ja kunnanvaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan kokoonpano on ollut seuraava:

puheenjohtaja: Maria Mäkynen (sd.)

varajäsen: Katja Hotta (sd.)

I varapuheenjohtaja: Pertti Arvaja (kd.)

varajäsen: Katja Toepfer (kd.)

II varapuheenjohtaja: Sari Niinistö (kok.)

varajäsen: Lea Smolander (kok.)

jäsen: Roosa Rusanen (sd.)

varajäsen: Sara Etola (sd.)

jäsen: Antti Laaksonen (sd.)

varajäsen: Pekka Sillanmäki (sd.)

jäsen: Marko Lindqvist (kok.)

varajäsen: Henri Syyslahti (kok.)

jäsen: Tuomas Sorsa (ps.)

varajäsen: Juha Ilmoniemi (ps.)

jäsen: Saija Granlund (ps.)

varajäsen: Päivi Granlund (ps.)

jäsen: Matias Pusa (Pro Lahti)

varajäsen: Jarmo Heino (Pro Lahti)

jäsen: Kaarina Suhonen (kesk.)

varajäsen: Sara Ikävalko (RKP)

Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava erikseen sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta.

Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske. Prosenttiosuutta laskettaessa perustana on puheenjohtajan varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten yhteismäärä.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenten ja varajäsenten määrien ollessa kymmenen, on naisia/miehiä oltava vähintään neljä.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 5

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote Niinistö, valittu, hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, luettelot

Kaupunginvaltuusto

Pöytäkirja

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 69, § 70, § 71, § 77, § 78, § 79, § 80

nro 5

Lahden kaupunki

MUUTOKSENHAKUKIELTO

oikaisuvaatimus/kunnallisvalitus

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja
Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 72, § 73, § 81, § 82

nro 5

Lahden kaupunki

VALITUSOSOITUS, kunnallisasiat

Valitusoikeus ja valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Yhteystiedot

www.oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

029 56 42210

faksi 029 56 42269

hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Annettaessa päätös asianosaiselle tiedoksi hänen suostumuksellaan sähköisenä viestinä hänen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Muuta tiedoksiantotapaa käytettäessä asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Valitusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HOL 32 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja
Tuomioistuinmaksut

nro 5

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suoritetuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta. [Linkki tuomioistuinmaksulakiin \(1455/2015\)](#). Ajantasainen tieto hallinto-oikeuden oikeudenkäyntimaksuista [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja
Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 74, § 75, § 76

nro 5

Lahden kaupunki

VALITUSOSOITUS, kunnallisasiat

Valitusoikeus ja valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Sen lisäksi alueellisella ympäristökeskuksella ja muulla viranomaisella on toimialaansa kuuluvissa asioissa oikeus valittaa asemakaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä. Valitusoikeus on myös maakunnan liitolla ja kunnalla, joiden alueella asemakaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia. Sen lisäksi, mitä muutoksenhausta erikseen säädetään, on rekisteröidyllä paikallisella tai alueellisella yhteisöllä toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan oikeus valittaa kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Yhteystiedot

www.oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 5

029 56 42210

faksi 029 56 42269

hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Valitusaika ja sen alkaminen

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kaavan hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen kaikkien valitukseen oikeutettujen tietoon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HOL 32 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suoritetuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta. [Linkki tuomioistuinmaksulakiin 1455/2015.](#)

Ajantasainen tieto hallinto-oikeuden oikeudenkäyntimaksuista [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta.](#)